

СПЕЦИАЛНОСТ СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: БАКАЛАВЪР
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: СОЦИАЛЕН РАБОТНИК
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 4 ГОДИНИ

Професионално направление 3.4. Социални дейности в Югозападния университет „Неофит Рилски” е акредитирано от Националната агенция за оценяване и акредитация, в съответствие с чл. 77 (1) и (2) от Закона за Висшето образование на 16.07.2018 г. и на основание обща оценка 9,26 (девет двадесет и шест и шест години).

Обучението по специалността "Социални дейности" има за цел да подготви широкопрофилни специалисти за осъществяване на социална работа в съответствие с напредъка в научните изследвания, постиженията в професионалната практика и динамичните промени в обществото. Учебният план включва *задължителна базова подготовка, избираеми и факултативни* учебни дисциплини. Предвиден е достатъчен обем практическо обучение.

Целта на обучението е получаване на фундаментална теоретическа и професионално-практическа подготовка и представяне на интегрален подход при използването на социални, психологически, юридически и медицински познания.

Те позволяват да се формират умения за:

- общуване с хора от различни възрасти, социални слоеве и културно-етнически общности;
- провеждане на социални проучвания;
- съставяне на социални прогнози;
- решаване на конкретни социални проблеми.

Завършилият специалист трябва да знае и умее:

- да прилага на практика получените знания в своята професионална работа при социално обслужване, социално подпомагане, социално възпитание и социална превенция;
- да дава социални консултации на държавни институции, фондации, благотворителни общества, родители, учители, граждани;
- да ползва и прилага компетентно нормативната уредба и законодателство в сферата на социалните грижи, социалното обслужване и социалното подпомагане.

Образователната програма има приложна насоченост и широк обхват от методи на преподаване и обучение

Завършилият специалността "Социални дейности" придобива професионална квалификация „социален работник” и има право да работи като:

- ръководител или специалист във всички структури на системата за социално подпомагане;

- специалист във всички системи, в които има регламентирана длъжност, изискваща осъществяване на социални дейности (здравеопазване, съдебна, правоохранителна и др.).

УЧЕБЕН ПЛАН

СПЕЦИАЛНОСТ „СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ“, ОКС „БАКАЛАВЪР“

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Философия	2	Чужд език	2
Икономика	3	Обща хигиена	3
Обща и възрастова психология	5	Основи на социалната работа с професионална етика	6
Информатика	3	Социална работа с етнокултурни общности	3
Чужд език	2	Демография и статистика	6
Анатомия и физиология на човека	6	Соматопатология на човека	3
Основи на социалната работа с професионална етика	6	Основи на правото	3
Социална педагогика	3	Организация и управление на социалните дейности	4
Физическо възпитание и спорт	-	Физическо възпитание и спорт	-
Общо	30	Общо	30
Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
Комуникативен тренинг	3	Обща социология и социология на труда	5
Организация и управление на социалните дейности	6	Трудово и осигурително право	3
Социална психология и психология на общуването	3	Социална политика	4
Неврология и невропсихология	3	Методи на социалната работа	7
Семейно и наследствено право	3	Клинична психология	4
Обща социология и социология на труда	3	Избираема дисциплини от първа група	5
Социална политика	4	Лятна практика в социално заведение	2
Методи на социалната работа	3		
Избираема дисциплини от единадесета група	2		
Общо	30	Общо	30
Избираеми дисциплини от единадесета група		Избираеми дисциплини от първа група	
Писмена и говорна култура	2	Педиатрия	5
Работа в екип	2	Андрагогика	5
Практикум в социалната работа	2	Геронтология и гериатрия	5
Трета година			
Пети семестър	ECTS кредити	Шести семестър	ECTS кредити
Основи на социалния мениджмънт	5	Социална медицина	5
Комуникативни нарушения	4	Психопрофилактика и психотерапия	6
Психиатрия	6	Правна закрила на детето	4
Избираема дисциплина от втора група	4	Избираема дисциплина от четвърта група	5
Избираема дисциплина от трета група	7	Избираема дисциплина от пета група	6
Еднодневна практика в социални заведения	4	Лятна практика в социално заведение	4
Общо	30	Общо	30

Избираеми дисциплини от втора група		Избираеми дисциплини от трета група	
Фамилна комуникация и адаптация	4	Технология на социалните дейности с деца	7
Социална комуникация и адаптация	4	Технология на дейностите с възрастни и хора с увреждания в системата на социални грижи	7
Психологично консултиране и кризисни интервенции	4	Технология на дейностите за стари хора в системата на социални грижи	7
Избираеми дисциплини от четвърта група		Избираеми дисциплини от пета група	
Детска психопатология	5	Сексология и сексуално възпитание	6
Психопатология на зрялата възраст	5	Сексуалност при лица в риск	6
Психопатология на третата възраст	5	Въведение в сексуалността и сексуални отклонения	6
Четвърта година			
Седми семестър		Осми семестър	
	ECTS кредити		ECTS кредити
Избираема дисциплина от шеста група	5	Преддипломна практика в социални заведения	20
Избираема дисциплина от седма група	5	Дипломиране: Държавен практически изпит; Държавен теоретичен изпит (писмен и устен) или Защита на дипломна работа	10
Избираема дисциплина от осма група	5		
Избираема дисциплина от девета група	5		
Избираема дисциплина от десета група	6		
Еднодневна практика в социални заведения	4		
Избираеми дисциплини от шеста група		Избираеми дисциплини от седма група	
Въведение в ерготерапията	5	Медицинска рехабилитация за деца	5
Занимателна терапия	5	Медицинска рехабилитация за възрастни и хора с увреждания	5
Арттерапия	5	Медицинска рехабилитация за стари хора	5
Трудотерапия	5		
Избираеми дисциплини от осма група		Избираеми дисциплини девета група	
Двигателен тренинг и лечебна физкултура при деца с психофизически нарушения	5	Хигиена на детско-юношеската възраст	5
Двигателен тренинг и лечебна физкултура за възрастни и хора с увреждания	5	Хигиена на зрялата възраст	5
Двигателен тренинг и лечебна физкултура за стари хора	5	Хигиена на третата възраст	5
Избираеми дисциплини десета група			
Педагогика и абилитация за деца	6		
Палиативни грижи	6		
Трудова експертиза и трудоустройство	6		

ОБЩО 240 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Философия”

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Георги Апостолов

e_mail: apstlv@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина има основната задача да покаже на студентите, че философията е царството на теоретически мислещия разум, царството на мъдростта, изследвайки философията като наука за основанията на битието, на неговата природа и начин на съществуване, като наука за същността, вътрешната сложност и противоречивост на познавателния процес като път, постигане на истината и още за смисъла на живота на човека и на обществото;

Целта на курса е не простото усвояване на предметното съдържание, а разбирането, акцентирайки на всеобщността на философското познание ние водим логически мисленето на студентите до самостоятелния извод за ролята на философията като методология на частно-научното и приложното знание, на формирането на определен светоглед.

Съдържание на учебната дисциплина: Мястото на философията в духовната култура на човечеството. Понятие за култура. Изясняване на базовата структура на духовната култура. Предмет, специфика и език на философското познание. Взаимоотношения на философията и частните науки. Философска саморефлексия. Генезис на философията като отрицание на емпиричното познание, на митологичното и религиозното обяснение на света и на мястото на човека в този свят. Онтологически, гносеологически и етически проблеми в древногръцката философия. Натурфилософските идеи на Милетската и Елеадската школа (Талес, Анаксимен, Анаксимандър, Парменид, Зенон, Хераклид, Демокрит). Антропологичните идеи на Сократ, Платон и Аристотел.. Средновековието. Философия на схоластика. Възможните решения на проблема: Бог и Разум. Свети Августин и Тома Аквински. Философията на Ренесанса. Приоритет на Разума, основан на успехите на естествознанието и развитието на практическата дейност на човека. Материалистическия сенсуализъм на Джон Лок и субективния идеализъм на Дж. Бъркли и Дейвид Хюм - XVII век. Рационалистична традиция във философията на Новото време. XVII, XVIII, XIX век. Проблемът за метода - Декард, Бейкън, Спиноза; Рационализмът и хуманизмът на френската философия през XVIII век. Немската класическа философия - Кант, Хегел, Фойербах; Радикалният преврат във философията от Карл Маркс и Фридрих Енгелс. Създаването на диалектическия материализъм и материалистическото разбиране на историята. Възраждане на Сократизма. Философия на човека. Шопенхауер, Ницше, Шпенглер. Битие и мислене. Битието като чисто битие и като налично битие. Проблемът за крайното и безкрайното. Материята и нейните основни свойства-движение, време, пространство, отражение и информация. Съзнанието и духовната дейност на човека. Съзерцание. Мислене. Език. Въображение и творчество. Съзнателно

и подсъзнателно. Истината. Грешка. Заблуждение. Лъжа. Обективност и субективност на истината. Абсолютност и относителност на истината. Конкретност на истината. Критерии за истинност на познанието. Обществото и неговата история като обект на философското познание. Базовата структура на обществото. Диалектика на обективното и субективното в дейността на човека. Историята като закономерен процес. Историческа необходимост и случайност. Вероятност в историческия процес. Необходимост и свобода.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущия контрол се осъществява оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената чрез материя.

ИКОНОМИКА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Международни икономически отношения”

Стопански факултет

Лектор: проф. д-р Мария Кичева

e-mail: mkicheva@swu.bg

Анотация: В курса са обхванати закони на бизнеса и механизмите за реализацията им, проблемите на стопанисването, икономическата политика, споровете в теорията и противоречията в практиката. Последователно са изложени началата на макроикономиката, микроикономиката и важни актуални икономически проблеми. Вниманието е фокусирано върху проблемите на пазарната система и държавното регулиране, Класимеската и Кейнсинианската теория на заетостта, търсенето, предлагането и потребителското поведение, основните пазарни модели, а също и върху селското стопанство, градовете, пазара на работната сила.

Учебната дисциплина има за цел да даде системни знания по основните проблеми на икономиката. Стремешът е да се изясни същността на пазарната система според научните разбирания в края на XX век.

Съдържание на учебната дисциплина: Обща теоретична основа на пазарното стопанство. Мотивация на стопанските субекти; Икономически модели. Стопански структури и взаимодействия.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства.

Текущият контрол се осъществява чрез контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя, а също и чрез оценяване на тезиси по всяка предвидена тема и участие в обсъждането при демонстрациите. Изпитът е писмен. Състои се от 8-

10 въпроса. Оценката се формира от текущия контрол и писмен изпит, в който оценяването се извършва по предварително зададени пред студентите критерии.

ОБЩА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Мария Мутаfoва

e-mail: mariamutafova@swu.bg

Анотация: Психологията заема важно място в цялостната подготовка на студентите. Разкриват се съществени закономерности и психологически условия за функционирането на психиката на личността. В тази учебна дисциплина се дават знания по обща психология и възрастова психология.

Разработват се новообразованията в психиката му в онтогенетичен и филогенетичен аспект. Насочването на студентите към обобщена информация за закономерностите във възрастовото психическо развитие през ранните етапи от индивидуалния жизнен цикъл на човека (0;0 – 21;0), който оказва съществено влияние върху формирането му до края на жизнения път, ще даде възможност на студентите за повишаване на учебно-професионалната им компетентност.

Подобна информация е необходима като задължително условие за професионална подготовка и определя равнището на бъдещата професионална реализация в прогностичен аспект.

При разработка на различните възрастови периоди се акцентира на особеностите в развитието и формирането на личността на децата и подрастващите като едно от най-значимите свойства на човека.

В когнитивен аспект са включени следните съдържателни модули:

- 1) Историко-методологически проблеми на общата и възрастовата психология
- 2) Теоретични проблеми на развитието;
- 3) Психо-аналитична възрастова периодизация;
- 4) Психо-социална възрастова периодизация;
- 5) Когнитивна възрастова периодизация;
- 6) Дейностна възрастова периодизация.

Цели на учебната дисциплина “Обща и възрастова психология”:

Да се усвоят основни теоретични постановки за психогенезиса на човека;

Изясняване и активно използване на основните понятия на Обща и възрастова психология;

Осъзнаване необходимостта от осведоменост относно характеристиката на възрастовите периоди за успешна професионална реализация.

Задачите на обучението по обща психология и възрастова психология са:

- Изучаването на познавателната психична дейност на човека,
- Изучаването на емоционално-волевата психична дейност на човека,
- Изучаването на поведенческата сфера на психичната дейност на човека.

Връзки на Общата и възрастовата психология с други психологически науки:

С когнитивната психология, защото изучава същността и особеностите на психичните функции.

С педагогическата психология, защото изучава психологическите закономерности на възпитанието и обучението; детерминацията им от особеностите на психиката през различните възрастови периоди.

С психологията на общуването, защото изучава механизмите на социална перцепция и значимостта им през различните възрасти.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет на Общата психология. Методи за психологични изследвания. Аналитични психични процеси. Усещане. Възприятие. Познавателни процеси - конструи на вторични образи Представа. Въображение. Мислене. Опосредстващи психични процеси. Памет. Внимание. Емоции - специфика и функции. Психични състояния. Съзнание. Структурни концепции за личността. Сложни психични свойства на личността. Проблемата за възрастовото развитие на психиката. Предмет на възрастовата психология. Психологични методи на изследване. Психоаналитична възрастова периодизация. Психоаналитична теория. Възрастови особености в различните периоди. Психопрофилактика. Психосоциална възрастова периодизация. Психосоциална теория. Възрастови особености в различен периодичен психопрофил. Когнитивна възрастова периодизация. Когнитивна теория. Възрастови особености в различен периодичен психопрофил. Дейностна възрастова периодизация. Дейностна теория. Възрастови особености в различните възрастови периоди.

Технология на обучението и оценяване: Оценяването на резултатите от обучението е съобразено с Наредба №21 на МОН от 30.09.2004г. - относно натрупване и трансфер на кредити. Всички оценявания се базират на писмени работи. Окончателната оценка по учебната дисциплина "Психология" се формира като се оценяват отговорите на студентите по писмен въпрос върху една тема от конспекта, и се отчитат резултатите от текущия контрол.

ИНФОРМАТИКА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 1л+0су+2пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Информатика”

Природо-математически факултет

Лектор: доц. д-р Димитър Стоичков Ковачев

e-mail: dkovach@swu.bg

Анотация: В този курс е акцентирано върху запознаването с основните понятия от компютърната информатика, операционни системи, работа с офис пакет и Интернет. Обърнато е внимание на технологиите за конвертиране на сканиран текстов документ в текстов файл, на превръщане на текст в реч, като в частност се синтезира българска реч, която може да се използва от незрящи и от всички онези, които предпочитат да слушат вместо да четат. Курсът въвежда в технологиите за създаване и публикуване на видеоклипове и на интерактивни и мултимедийни презентации.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът е един семестър и е структуриран в 10 обособени части. Разгледани са теми свързани с:

въведение, основни услуги и разширено търсене в Интернет; операционни системи; информационни системи; бази от данни; мрежи; програми за конвертиране на сканиран текст в текстов файл и за синтезиране на българска реч; видеоклипове; създаване на интерактивни и мултимедийни презентации; програмни продукти за текстообработка; работа с електронни таблици.

Технология на обучение и оценяване: Лекционният материал се представя с видео-проектор, а упражненията се провеждат в компютърна зала с интернет достъп. По време на лекциите на студентите се раздават домашни задания, които се оценяват от асистента.

Крайната оценка (КО) се формира въз основа на текущ контрол (ТК) и писмен изпит (ПИ), като $КО = 0,6.ТК + 0,4.ПИ$.

До изпит се допускат само студентите, чиято оценка от текущия контрол е не по-ниска от Среден 3.00.

ЧУЖД ЕЗИК (АНГЛИЙСКИ)

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: I, II

Седмичен хорариум: 0/0л+0/0су+2/2пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Литература”

Филологически факултет

Лектор: ас. Весела Иванова

e-mail: yessi_ivanova@yahoo.com

Анотация: Часовете по английски език за студентите от специалност „Социални дейности“ имат за цел да фокусират знанията и уменията им в областта на съвременния английски език: писмена и разговорна форма. Предвиждат се и занятия за усвояване на лексика терминология в областта на социалните дейности.

Съдържание на учебната дисциплина: Tenses. Questions; Present tenses; Past tenses; Much/ many. Some/ any. A few, a little, a lot of; Articles; Verb patterns; Future forms; Comparatives and superlatives; Synonyms and antonyms; Present Perfect; Adverbs, word pairs; Time clauses; Passives; Past Perfect; Reported statements.

Технология на обучение и оценяване: Курсът се провежда в рамките на два семестъра. Работи се с оригинални учебници и работни тетрадки по системата Headway. Аудиторната заетост включва проверка на знанията чрез писмени работи (тестове, есета), както и устни упражнения за проверка на комуникативните умения по английски език (дискусии, разкази). За нуждите на студентите, изучаващи специалност „Социални дейности“, се провеждат занятия, включващи специализирана лексика и терминология. Извънаудиторната работа включва писмени домашни работи. В края на всеки семестър се провежда писмен изпит под формата на тест. Крайната оценка е функция на оценката от теста, текущите оценки от аудиторната и извънаудиторната работа на студентите.

АНАТОМИЯ И ФИЗИОЛОГИЯ НА ЧОВЕКА

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+2пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор: доц. д-р Стоян Везенков

e-mail: vezenkov.stoyan@swu.bg

Анотация: Програмата предвижда запознаване с устройството и основните функции на детския организъм, както и принципите на физиологичната регулация. По-подробно се разглежда устройството на нервната система като предпоставка за разясняване на важните жизнени функции - рефлексна дейност, емоции, мотивация, регулация на състоянието на бодрост и сън. Реализацията им има непосредствено въздействие върху висшата нервна дейност и висшите корови функции - интегративната същност на нервната система. Понятията, получени при обучението по анатомия и физиология трябва да послужат като база за изучаването на хигиената, за по-лесно овладяване на психологията, и за по-целенасочено интерпретиране на социалното въздействие.

Учебната дисциплина има за цел да осигури фундаментална подготовка в една основна насока - изучаване на формите и строежа на човешкия организъм и нормалното развитие.

Съдържание на учебната дисциплина: Увод; Клетка и тъкани; Физиология на възбуждането; Гръбначен и главен мозък; Рефлексна дейност на нервната система; Вегетативна нервна система; Сетивни органи; Опорно-двигателен апарат; Кръв – морфология и функции; Сърдечно-съдова система; Дихателна система; Храносмилателна система; Обмяна на веществата и водата; Кожа и терморегулация; Пикочоотделителна и полова система; Ендокринна система.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства. Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на атласни препарати, схеми, скици и видеоматериали. Изпитът е писмен. Текущият контрол се осъществява чрез контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя, а също и чрез оценяване на тезиси по всяка предвидена тема и участие в обсъждането при демонстрациите.

ОСНОВИ НА СОЦИАЛНАТА РАБОТА С ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА

ECTS кредити: 12.0

Форма на оценяване: текущ контрол и писмен изпит

Семестър: I, II

Седмичен хорариум: 2/3л+1/1су+1/1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

e-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация: Курсът по “Основи на социалната работа с професионална етика” е въвеждащ и основополагащ за обучението по проблемите на социалната дейност, социалната работа и социалната политика. В него се разглеждат базовите понятия, подходи и методи на социалната работа, закрила и подкрепа и се обсъждат връзките между тях и социалното управление, политика и мениджмънт.

В курса се разглежда развитието на социалната работа, теоретичните школи и направления, проблемите и перспективите ѝ за развитие. Акцентира се на проблематиката, методологията и методиката на социалната работа, нейните обекти, субекти и предмети, както и социалните проблеми и подходите, методите и средствата за решаването им. Разглеждат се видовете закрили и подкрепи при работа с индивиди, семейства и различни групи бенефициенти.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната дисциплина има за цел учащите се да усвоят система от базови знания и умения за социалната дейност в двете ѝ основни направления – социална работа – социална закрила и подкрепа, и социално управление. С лекциите се цели студентите да получат основна базисна информация за областите, нормативната база, организацията и управлението на социалната работа в страната, да се подчертаят и обосноват нейните характерни елементи и на тази основа да се опишат по-подробно отделните елементи и подсистеми на социалната система за закрила на лицата и семействата. Най-голямо внимание ще бъде отделено на непосредствената социална работа (социално подпомагане и закрила на безработните, инвалидите и децата в риск) – закрила и подкрепа.

Със семинарните и практическите упражнения се цели студентите активно да се запознаят с общите и частни характеристики на социалната работа и в частност – на социалната закрила и подкрепа. Ще се обсъдят методите, средствата и начините за социална подкрепа в работата с бедни, безпомощни, безработни, инвалиди, деца в риск, наемно работещи и др..

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в социалната работа, на нейните позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на социалната работа.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от тестове и представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Мая Чолакова

e-mail: maya_tcholakova@swu.bg

Анотация: Целта на този лекционен курс е да запознае студентите с научно-теоретичните основания на социалната педагогика, основните понятия, подходи и методи за социално-педагогическо взаимодействие, спецификите на социално-педагогическата работа в различни контексти.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване и историческо развитие на социалната педагогика; Обект и предмет на социалната педагогика. Понятиен апарат; Задачи, функции и обхват на социалната педагогика; Социализация, социално учене и социално възпитание; Методология и изследователски методи на социалната педагогика; Подходи и методи за социално-педагогическа дейност; Специфика на социално-педагогическата работа в училище. Функции на педагогическия съветник; Социално-педагогическа работа с деца и младежи с девиантно и делинквентно поведение; Социално-педагогическа работа със семействата; Учене през целия живот; Професионална етика и профил на социалния педагог.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на множество схеми и скици за онагледяване. Широко се застъпват и мини-лекцията, дискусиата, студентските дебати, деловите игри и др. Семинарните упражнения целят да разширят и обогатят получените на лекциите знания чрез самостоятелно проучване на литературни източници, привеждане на собствени доводи по определени въпроси. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на агресивността и положителната самооценка на студентите.

Самостоятелната подготовка предвижда:

- подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др./;
- подготовка за решаване на тестове и контролни работи;
- разработване на теми с теоретична и практическа насоченост /списъците с темите се определят всеки семестър отделно/.

Окончателният изпит се провежда под формата на писмен тест, които съдържа отворени и затворени въпроси от съдържанието на лекционния курс.

ОБЩА ХИГИЕНА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Пламен Димитров

e-mail: p.dimitrov@swu.bg,

Анотация: Обучението по хигиена предвижда въпроси свързани с хигиенни и санитарни изисквания, правила и контрол на въздуха, водата, почвата, храненето, труда. Обръща се внимание на замърсителите на биосферата, както и на болестите, предизвикани от тях. Пред вид обстоятелството, че социалните дейности по своята същност са хуманитарни, налице е косвена връзка с преобладаващата част от останалите учебни дисциплини. Учебната дисциплина има за цел да запознае студентите с нормалното развитие, живот, труд и бит на здравия човек.

Съдържание на учебната дисциплина: Хигиена и профилактика; Биосфера; Хигиена на атмосферния въздух; Хигиена на водата и водоснабдяването на населените места; Хигиена на почвата; Хигиена на населените места; Хигиена на профилактичните, социалните и специализираните заведения; Лична хигиена; Хигиена на храненето; Трудова хигиена; Епидемиология.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства. Практическите упражнения се провеждат основно чрез посещение в детски заведения, посещения в ХЕИ, обсъждане на автентична документация. Изпитът е писмен. Състои се от 8-10 въпроса. Текущият контрол се осъществява чрез контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя, а също и чрез оценяване на тезиси по всяка предвидена тема и участие в обсъждането при демонстрациите.

СОЦИАЛНА РАБОТА С ЕТНОКУЛТУРНИ ОБЩНОСТИ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор: доц. д-р Мая Чолакова

e-mail: maya_tcholakova@swu.bg

Анотация: Този лекционен курс е необходим на студентите, тъй като формира теоретичните основания и специфичните изисквания на социалната работа с представители на етнокултурни малцинствени общности. Целта на лекционния курс е да осигури на студентите специфична подготовка, включваща преди всичко овладяване на основни познания за социо-културните характеристики на етническите общности на територията на страната, методите и формите за социална работа с тях, както и въвеждане в концепциите за културната компетентност и антидискриминационната и антипотискаща социална работа. Преподаването е с фокус върху съвременните научни изследвания в тази област и цели да формира познание чрез критична рефлексия и саморефлексия.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия в социалната работа с етнокултурни общности; Антидискриминационна и антипотискаща социална работа; Социодемографски и етнокултурни характеристики на ромите в България: демографска структура, социален статус, културна идентичност; Социализация/инкултурация на

ромското дете: специфика и насоки за ефективна практика; Специфика на бежанците и мигрантите в България: нормативна и институционална рамка; Работа по случай с бежанци и търсещи закрила; Работа в мултидисциплинарен екип; Специфика на работата с неприсдружени малолетни и непълнолетни деца; Основни форми и методи на социална работа с етнокултурни общности; Роля на социалния работник в процесите на социално приобщаване на етнокултурни общности.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда с помощта на съвременни методи за преподаване и учене, като мултимедийни презентации, видеофилми, ролеви игри, разработка на казуси, студентски дебати и пр. В преподаването се използват примери от дългогодишната социална практика на титуляра на дисциплината.

Практическите упражнения целят да разширят и обогатят знанията на студентите чрез самостоятелно проучване на литературни източници, решаване на казуси, трениране на умения за работа с представители на етнически малцинствени общности.

Самостоятелна работа предвижда:

- подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти, методики и др./;
- подготовка за решаване на тестове и контролни работи;
- разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Формите на оценка са текущ контрол и изпити. Изпитът по дисциплината “Социална работа с етнокултурни общности” се провежда в писмена форма. По време на обучението студентите имат две писмени контролни работи като основна част от текущия контрол.

ДЕМОГРАФИЯ И СТАТИСТИКА

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Информатика”

Природо-математически факултет

Лектор: доц. д-р Елена Карашранова

e-mail: helen@swu.bg

Анотация: Дисциплината Демография и статистика е включена като задължителен курс в учебния план на специалност „Социални дейности“, ОКС бакалавър. Студентите се запознават с елементите на описателната статистика, методи за проверка на хипотези, изследване на зависимости и анализ на времеви редове и приложението им при изследване на социално – икономическите процеси. Курсът е едносеместриален и се базира на придобитите знания по статистика от средното училище и ИТ /MS- Excel/. Заложеното учебно съдържание е свързано с всички дисциплини, при които се налага анализ на емпирични данни.

Извънаудиторната заетост по дисциплината включва курсова задача, работа в библиотека и с компютър.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни задачи на математическата статистика. Случайни извадки. Видове статистически признаци. Данни и представяне на данните. Честотни разпределения. Описателни статистики. Мерки за централната

тенденция. Мерки за разсейване. /MS EXCEL/. Вероятност. Случайни събития. Случайни величини. Основни теоретични разпределения. Точкови оценки-състоятелност, неизместеност, ефективност. Разпределение на средното при известна и неизвестна дисперсия. Централна гранична теорема. Теорема на Фишер. Следствия. Размер на извадката. Доверителни интервали. Доверителни интервали за средното, дисперсията и за вероятността за "успех". /MS EXCEL/. Статистически хипотези. Грешки. Проверка на хипотези за средната и дисперсията на популацията. Проверка на хипотези за вероятността за "успех". /MS EXCEL/. Проверка на хипотези за разлика на две извадкови средни и равенство на извадкови дисперсии. /MS EXCEL/. Проверка на хипотези за вида на функцията на разпределение. Изследване на зависимости-корелация, линейна регресия. /MS EXCEL/. Еднофакторен дисперсионен анализ. /MS EXCEL/. Времеви редове. Основни демографски показатели. /MS EXCEL/. Анализ на статистическа информация. /НСИ, EUROSTAT/.

Технология на обучението и оценяване: Текущият контрол се осъществява по време на семинарните занятия през семестъра чрез курсова задача (30% от крайната оценка). Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал, съгласно приложения конспект (70% от крайната оценка).

При показан слаб резултат на изпита, студентът се явява на поправителен изпит, като запазва получената от курсовата задача оценка. Подготовката на студентите за изпит става на базата на преподавания материал на лекциите и упражненията и посочените в основната литература източници. Могат да се използват и учебните пособия, посочени в допълнителната литература, както и други източници, където е изложен съответния материал.

СОМАТОПАТОЛОГИЯ НА ЧОВЕКА

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Семестър: II

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор: доц. д-р Юлия Раденкова-Саева

e-mail: jrsaeva@yahoo.co.uk.

Анотация: Тази учебна дисциплина има за цел да даде най-общи познания в областта на педиатрията. Разглеждат се общи морфологични изменения и по-важните патогенетични механизми за възникването, развитието и изхода на болестта. Наред с фундаменталните познания се застъпват и важни социални аспекти, особено при заболявания, които предизвикват трайни изменения и променят предишния социален статус на болния.

Знанията получени по време на обучението имат интердисциплинарен характер и основната цел е да получат като база за изучаването както на другите медицински, така и на дисциплините със социална насоченост.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в патологията; Учение за болестта; Обща етиология и патогенеза на болестите; Етиологични фактори; Реактивност и

резистентност на организма; Имуитет и алергии; Нарушение в обмяната на веществата; Нарушение в периферното кръвообращение; Възпаление; Треска; Възстановителни процеси. Регенерация. Тумори; Патология на кръвта, Патология на дишането; Патология на сърдечно-съдовата система; Патология на черния дроб и бъбреците; Шок – видове, механизъм.

Технология на обучението и оценяване: Основните познания се предоставят по време на лекциите.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Семестър: II

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт”

Правно-исторически факултет

Лектор: гл. ас. д-р Весела Мирчева

e-mail: v.mircheva@law.swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Основи на правото” изучава основните правни институти на различните правни отрасли, изграждащи правната система на Република България. Изяснява се историческият генезис на възникването и развитието на правото като регулаторна система на обществените отношения. Разглеждат се висшите политически институции, като се представя тяхната организация и ред за дейност. В тази връзка се анализира формирането на висшите органи на държавна власт, както и взаимоотношенията и взаимодействието помежду им. Изучава се основният понятиен инструментариум на различни правни клонове както в публичното право, така и в частното право.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване и развитие на правото. Правна система на Република България. Субекти на правото. Правна норма. Юридически актове. Субективни права и юридически задължения. Юридически факти. Презумпция и фикция. Правоотношение. Правонарушение. Юридическа отговорност. Система на държавните органи. Народно събрание. Президент. Министерски съвет. Конституционен съд. Съдебна власт. Административен акт. Административно нарушение. Административно-наказателна отговорност. Правна сделка. Представителство. Право на собственост.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез провеждане на лекции и семинарни упражнения. Семинарните упражнения включват разискване и дискусии на актуални проблеми с теоретична и практическа насоченост, проучване и обсъждане на актовете на висшите органи на държавната власт, анализ на нормативната уредба, решаване на казуси, изготвяне на презентации, разработване на курсови работи

и др. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на учебните занятия, изпълнение на поставени задачи и участие в колективна работа по учебния материал. Знанията на студентите се оценяват чрез контролни работи през семестъра, като оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: текущ контрол и писмен изпит

Семестър: II и III

Седмичен хорариум: 2/3л+1/1су+0/1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор: проф. д. п. н. Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на управлението на социалните дейности както и решаване на проблеми свързани с персонала, рационалното и справедливо разпределението на трудовите задачи, както и периодичното оценяване и професионалното представяне на социалните работници, да се организира и повишава квалификацията на персонала с оглед на бъдещето както на съответното звено, така и на отдела и службата. Не решаването на тези проблеми води до не ефективна работа, което се отразява върху цялостната социална дейност.

Студентите трябва да придобият знания по въпросите на организацията и управлението, за да се вникне в същността на тези процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Управление на социалните дейности; Организация на социалните дейност.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали. Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др. Практическите упражнения се провеждат в социални организации - Бюро по труда, Дирекции за социално подпомагане, Социални дневни и постоянни заведения и др.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

КОМУНИКАТИВЕН ТРЕНИНГ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 1л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Даниела Боцева

e-mail: daniela_botseva@swu.bg

Анотация: Целта на дисциплината е студентите да придобият определени знания и умения за човешката комуникация и да усвоят основни комуникативни умения, свързани с бъдещата им професия на социални работници. Обучението се базира на водещите характеристики на социалната комуникация в различни междукултурни среди.

Съдържание на учебната дисциплина: Развитие на комуникацията; Социална комуникация; Основни комуникативни умения; Професията на социалния работник и човешката комуникация.

Технология на обучението и оценяване: Лекции и семинарни упражнения.

Обучението се провежда в рамките на един семестър и включва лекции и семинарни упражнения. Посещението на лекциите и упражненията е задължително.

Оценяването се състои от семестриален изпит под формата на тест и текущ контрол, който включва разработване на курсов проект и един тест.

Студентите, които не са допуснати до изпит при текущия контрол на знанията, могат да изпълнят допълнителни задачи от преподавателя или да повторят курса през следващата учебна година.

Крайната оценка се формира както следва: (50%) тежест на текущата оценка и (50%) тежест са оценката изпитния тест.

СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ И ПСИХОЛОГИЯ НА ОБЩУВАНЕТО

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Русанка Манчева

e-mail: r.p.mancheva@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на социално психологически аспекти на личността, проблема на социализацията, на малката група, на междуличностни конфликти, на лидерство и ръководство. Разглеждат се и проблеми на междуличностно общуване, на условия за ефективност на деловата беседа.

Студентите трябва да придобият знания за психичните явления, възникващи в малка група, в големи социални общности; знания за механизмите на деловото и междуличностно общуване.

Съдържание на учебната дисциплина: Проблемът за личността в социалната психология; Явления в малка група; Междуличностно общуване.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

НЕВРОЛОГИЯ И НЕВРОПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Росен Калпачки

e-mail: rosen_kalpachki@swu.bg; neurozona@gmail.com

Анотация: Курсът по неврология има за цел да запознае студентите с основните методи на изследване и диагностика, както и характерните черти на най-често срещаните болести на нервната система, водещи до дефицит по отношение на двигателната, сензорната и координационата дейност. По-подробно студентите се запознават със социалната страна на неврологичните заболявания, своевременното диагностициране и методите за решаване на съпътстващите социални проблеми.

В лекциите и упражненията се акцентира на неврологичните заболявания, водещи до трайна и тежка инвалидност–парализи, говорни и ментални нарушения. Извежда се алгоритъм за поведение на специалиста по социална работа при болните с подобни заболявания.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в неврологията - предмет на дисциплината, съдържание, дялове на неврологията. Функционална анатомия и физиология на нервната система. Неврологичното изследване (статус). Висша нервна дейност. Интерпретация на основните изследвания в неврологията. Мозъчно-съдови заболявания. Главоболие - диагностични и терапевтични аспекти. Епилепсия и сънни разстройства. Деменция, Паркинсонова болест и други невродегенеративни заболявания. Възпалителни и травматични заболявания на нервната система. Болка в

гърба и кръста и болести на периферната нервна система. Световъртеж и други разстройства на равновесието. Влияние на алкохола и други интоксикации на нервната система. Неврологични заболявания в детска възраст. Невроонкология и основни принципи на неврорехабилитацията. Медикосоциални аспекти на неврологичните заболявания.

Технология на обучението и оценяване: Посочените теми се преподават в зависимост от специфичният им характер като при всички се използва мултимедия и компютърна конфигурация.

Упражнения - Разглеждат се посочените в плана теми, които са съобразени с поставените цели и задачи на курса и тяхното приложение в практически условия.

Основна форма за проверка и оценка на знанията на студентите е тест. Знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобалната система.

Оценъчните процедури са: текущ контрол - той се осъществява по време на присъствието на лекциите и упражненията; изпит - обучението завършва с тест, който включва 30 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

СЕМЕЙНО И НАСЛЕДСТВЕНО ПРАВО

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Гражданскоправни науки”

Правно-исторически факултет

Лектор: гл. ас. д-р Веселин Петров

e-mail: veselin_petrov@law.swu.bg

Анотация: Дисциплината е един от задължителните предмети, които трябва да усвоят студентите. С изучаването ѝ се прави крачка в овладяването на правната материя, която има отношение към социалните дейности. Акцентът се поставя върху съдържанието на семейните отношения и правилата за закрила на децата.

Съдържание на учебната дисциплина: Понятие за семейно право. Брак - понятие и сключване. Условия и пречки за брак. Унищожаемост на брака. Съпругеска имуществена общност. Лични имущества на съпрузите. Произход. Осиновяване. Условия и пречки за брак. Унищожаемост на брака. Съпругеска имуществена общност. Лични имущества на съпрузите. Произход. Осиновяване. Родителски права и задължения. Задължение за издръжка. Развод. Настойничество и попечителство. Понятие за наследяване, наследодател, наследник, наследство. Наследяване по закон. Наследяване по завещание. Приемане и отказ от наследство. Отношения по повод наследството. Делба.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения формат чрез използването на множество схеми и скици за онагледяване, примери от практиката. Самостоятелна работа включва:

-подготовка за упражненията по всяка тема- план-конспекти;

-подготовка за решаване на тестове и контролни работи;
-разработване на теми с теоретична и практическа насоченост (списъците с темите са приложени отделно).

Оценяване на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. Изпитът е писмен. Той включва 12 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./.

ОБЩА СОЦИОЛОГИЯ И СОЦИОЛОГИЯ НА ТРУДА

ECTS кредити: 8.0

Форма на оценяване: текущ контрол и писмен изпит

Семестър: III и IV

Седмичен хорариум: 2/2л+1/1су+0/0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Социология”

Философски факултет

Лектор: проф. д.с.н. Добринка Пейчева

e-mail: peichevad@swu.bg

Анотация: Студентите се обучават да тълкуват, разбират и интерпретират социалните факти, да ги съпоставят, подреждат и анализират. Постоянното движение между различни социални констелации, очертаването на различни социални пластове довежда до усвояването и упражнението на специфични "умения на ума" от които всяка модерна наука за обществото определено има потребност. Курсът лекции е двусеместриален с хорариум 30 часа лекции и 15 часа семинарни упражнения.

Целите на учебната дисциплина са следните:

Първо: Да се проследи "ставането" на отделните социални жизненни светове, формирането на социологически учения в процеса на конституирането на социологията като наука. Да се представи в систематична форма зараждането и развитието на социологическата мисъл социологическата наука.

Второ: Да се изведат фундаментални принципи, основни системи на социологическо мислене социологически проблемни кръгове и т.н.).

Трето: Да бъдат въведени студентите в смисловото пространство на социологическата наука като естествено усвояват вилетените в лекционния материал основни социологически категории принципи и начин на социологическо мислене.

Четвърто: Да се обоснове полипарадигмалния характер на модерната социология, като реконструкцията на констелацията от социални светове, които съставляват предмета на дисциплината се превръща в своеобразна "покана" към студентите да се занимават със социология.

Пето: Студентите се запознават с максимален обем литература - класическа и модерна.

Посочват се и плоскости за интерпретация и тълкуване на социологическите текстове, свързани с проблематиката на съвременното общество.

Съдържание на учебната дисциплина: Социологическата мисъл в различните епохи; Социологията на „първия позитивизъм”; Социална стратификация.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 8.0

Форма на оценяване: текущ контрол и писмен изпит

Семестър: III и IV

Седмичен хорариум: 2/1л+1/1су+0/0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Философски и политически науки”

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Петя Пачкова

e-mail: pachkova@swu.bg

Анотация: Предмет на дисциплината “Социална политика” е съвкупността от обществени дейности за регулиране на социалните отношения с цел регулиране на социалното равенство и неравенство. Субект на това регулиране са най-различни видове общности и институции – държавата, партиите, неправителствени организации, фирмите, отделни граждани, международни институции и организации. Обект на регулирането са различни аспекти на живота на индивида – неговият труд, здраве, образование, семейно развитие и т.н.

Студентите по Социални дейности би трябвало доста подробно да са запознати с теорията и още повече с практиката в България и по света във връзка с осъществяването на различни социални политики.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на социалната политика като практика и наука. Функции и обект на социалната политика. Демографски процеси и социална политика. Социалната сигурност – цел на социалната политика. Право на обществено осигуряване. Осигурени социални рискове. Общи и професионални социални рискове. Пенсионно осигуряване. Социално подпомагане. Политика спрямо хората с увреждания. Социално-политически аспекти на труда. Право на труд. Дискриминация в труда и социална политика. Тенденции в социалното равенство. Социалната политика в областта на труда. Работно време. Безработица и социална политика. Право на безопасни и здравословни условия на труда. Социална политика спрямо доходите и бедността. Семейна социална политика. Закрила на детето. Социалната политика в сферата на здравеопазването. Социалната политика в сферата на образованието. Жилищна социална политика. Фирмена социална политика. Социална политика в Европейския съюз.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

МЕТОДИ НА СОЦИАЛНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: текущ контрол и писмен изпит

Семестър: III, IV

Седмичен хорариум: 1/3л+0/0су+1/3пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д.п.н. Париз Паризов

email: p_parizov@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на методите на социална работа като интердисциплинарна съвременна наука, а така също и интерпретиране на теоретико-методичната база на социалната работа. Акцентираме върху методиката на различните видове социална работа. Задачите ни се заключават в следното:

- Да се представят теоретичните основания за методите на социалната работа като самостоятелна област на научно познание;
- Класифициране на методите на социална работа;
- Да се намери място в практиката за най-целесъобразния и ефикасен метод при различните социални ситуации.

Студентите трябва да придобият знания за научна концепция за разбиране същността на методите на социална работа и техния приложен характер.

Съдържание на учебната дисциплина: Методология; Методи в социалната работа; Модели на социалната работа; Принципи на социалната работа; Същност на технологията; Изисквания към професията социален работник; Видове умения в социалната работа; Супервизията в социалната работа; Емпатия; Амбивалентност.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез развиване на въпроси по конспект, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 2.0

Форма за оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 0 л + 0 су + 2 пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Лъчезар Перчеклийски

E-mail: llper@swu.bg

Анотация: Учебният курс, който включва 30 часа аудиторна (практически упражнения) и 30 часа извънаудиторна заетост, запознава студентите с основните правописни, граматически и правоговорни норми в българския книжовен език.

Основната цел на дисциплината "Правопис и правоговор" е студентите да се научат да се изразяват правилно при създаването на писмен и устен текст. Това от своя страна ще им даде възможност да обогатят своята обща езикова култура, като по този начин попълнят пропуските от знания в тази област.

Студентите изучават особеностите на някои писмени жанрове на научния стил (реферат, курсова работа, дипломна работа), които имат приложение в процеса на обучение.

По време на упражненията и извънаудиторната заетост те се научават да композират и пишат свои научни текстове, да решават езикови тестове и казуси, да изразяват и аргументират устно свои тези.

Съдържание на учебната дисциплина: характеристика на учебната дисциплина; правописни принципи; правописни правила с фонетичен характер (вмятане и изпадане на съгласни и гласни; групи *-ръ-*, *-ър-*, *-лъ-*, *-ъл-*; правопис на двойни съгласни и др.); правопис на променливо *я*; правописни правила с граматичен характер. Писане на кратък и пълен определителен член. Бройна форма при съществителните от мъжки род. Формите *кого*, *когото*, *някого*, *никого*. Възвратно притежателно местоимение; транслитерация на кирилски думи с латински букви; употреба на главни и малки букви; синтактична и стилистична употреба на главни букви. Езикови съкращения; слято, полуслято и разделно писане на сложните и съставните думи; пунктуация в простото изречение; пунктуация в сложното изречение; оформяне на текст; изисквания и особености при писането на доклад; изисквания и особености при писането на реферат; изисквания и особености при писането на курсова работа; изисквания и особености при писането на дипломна работа.

Технология на обучението и оценяване. Аудиторната заетост е с хорариум 30 учебни часа (практически упражнения). По време на занятията студентите изучават 1) правописните, граматичните и пунктуационните правила в българския книжовен език, а също и 2) особеностите на студентските научни писмени текстове, а след това решават тестове и езикови казуси, създават планове на свои научни текстове по индивидуално поставени теми. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; домашна работа (решаване на езикови тестове и създаване на студентски научни текстове); консултации с преподавателя; подготовка за контролна работа; писмено разработване на доклади, реферат или курсова работа.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. В края на курса на обучение се полага изпит под формата на писмен тест върху целия преподаван материал. *Окончателната оценка* на знанията на студентите, която представлява цяло число (2, 3, 4, 5, 6), се формира на базата на оценяванията от *текущия контрол* и писмения *семестриален изпит*, като съотношението между двете оценки е 1:2, т.е. *оценката от текущия контрол* (≈ 0.25) + *удвоената изпитна оценка* (≈ 0.25) : 3 = *окончателна оценка* (която е цяло число: 2, 3, 4, 5, 6). Степенуване по отношение на владенето на материала от студентите се осъществява с помощта на скалата ECTS, която включва буквите: А (за оценки от 5.75 до 6.00), В (5.00 – 5.70), С (4.05 – 4.95), D (3.30 – 4.00) и Е (3.00 – 3.25).

РАБОТА В ЕКИП

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

e-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация: Учебният курс по „Работа в екип“ е избираема дисциплина, предназначен за студенти от специалност “Социални дейности”. Учебният материал (практически задачи и упражнения) отговаря на изискванията за придобиване на практико-приложни умения за работа в екип, заложен в квалификационната характеристика на специалността.

В учебната дисциплина, студентите формират основни умения за работа в екип, като се акцентира на спецификата на работата на мултидисциплинарните екипи, реализирана в социалните заведения с различни групи лица и техните семейства.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната дисциплина има за цел да формира в студентите система от базови практически знания и умения за работа в екип, които да са в основата на формирането на нови знания и компетентности.

Съдържанието и структурата на практическия курс чрез различните проблематики, актуални по своята същност, и формулираните структурни задачи, целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната и изследователската работа на студентите.

Технология на обучението и оценяване: Практическите упражнения целят да формират набор от знания и умения за работа в екип като насърчават изследователската дейност, допринасят за повишаване на асертивността и положителната самооценка на студентите.

Практическите упражнения се провеждат както в осигурени за целта социални заведения, където да се наблюдава в реална среда работа в екип, така и в аудиторни зали, където чрез използване на документи, материали и др. източници, се изготвят и защитават постер-колажи, разкриващи същността, целта, задачите, принципите и

ценностите на работата в екип; формират се знания и умения за работа в екип чрез влизане на всеки студент в психодраматична роля по зададени казуси; изготвят се протоколи по казусите.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ПРАКТИКУМ В СОЦИАЛНАТА РАБОТА

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: III

Общ хорариум: 0л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

e-mail: ytzvetanova@swu.bg

Анотация: Практическата насоченост на обучението на студентите от специалност „Социални дейности” е съществена и неизменна част от тяхната професионална подготовка. Тя се осъществява по различен начин: чрез практическите упражнения, свързани с усвояването на знания и умения в съответния модул, наблюдения, текуща и държавна практика в базовите социални заведения. Практикумът, като една друга форма на практическа подготовка на студентите въвежда определените знания под формата на конкретна практическа работа и описва технологията на самата работа. Теорията заема съвсем малко място и тя се изразява най-вече в кратки описания на упражненията, примери и обяснения към тях. Акцентът е изцяло върху получаване на познанието чрез практически опит.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната програма включва теми от следните направления: Същност на социалната работа. Социалната работа като професия. Модели и подходи в социалната работа. Социална работа със случай. Социална работа с групи. Социална работа с общности. Социална работа с деца и семейства. Социална работа със стари хора. Социална работа с хора с увреждания. Управление на организациите за социална работа.

Технология на обучението и оценяване: Практическите упражнения се провеждат чрез използването на разнообразни методи и техники на работа като: ролеви игри, работа в малки групи за обсъждане на проекти и казуси, както и дискусии по определени теми за изразяване и доказване на идеи и становища. Решаването на казуси и ситуационни задачи развива у студентите навики за самостоятелна работа, стимулира професионалното им израстване и творческата им активност.

По време на практическите упражнения студентите получават текуща оценка.

Изпитът е писмен с отчитане на текущата оценка през семестъра.

ТРУДОВО И ОСИГУРИТЕЛНО ПРАВО

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Гражданско-правни науки“

Правно-исторически факултет

Лектор: доц. д-р Верка Лазарова

e-mail: v.lazarova@law.swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина “Трудово и осигурително право” има за задача да даде на студентите от задочна форма на обучение по специалността “Социални дейности” необходимите знания върху основните принципи, понятия и институти на Трудовото и осигурително право. Предмет на изучаване е действащото трудово и осигурително право на Република България. Неговото значение се определя от мястото, което заема наемния труд в съвременното общество, жизнената важност на отношенията, които произтичат от участието в труда и възникналите въз основа на тях осигурителни правоотношения, както и управлението им. Прилагането на трудовото и осигурително право заема важно място в дейността на специалистите с образование по социални дейности като ръководители, служители в държавните органи по труда, социалното подпомагане, общественото осигуряване, здравното осигуряване и др. Поради това учебната дисциплина “Трудово и осигурително право” е твърде важна за подготовката на студентите от бакалавърската програма “Социални дейности”.

Съдържание на учебната дисциплина: Чрез преподаването на учебната дисциплина по „Трудово и осигурително право“ се цели да се запознаят студентите с основните проблеми на правно регулиране на обществените отношения във връзка с предоставянето на работна сила от работника или служителя на работодателя, с въпросите свързани с възникването, съществуването, изпълнението и прекратяването на трудовите правоотношения както и такива, свързани с материалното обезпечаване на гражданите, изразяващо се в предоставянето на материални средства за задоволяване на техните и на членовете на семейството им нужди във формата на парични обезщетения, пенсии, помощи и други определени предмети на употреба, когато те са изпаднали в състояние на неработоспособност в резултат на точно определени причини – болест, трудова злополука, професионална болест, майчинство, старост, смърт, безработица и др. В съдържанието на курса „Трудово и осигурително право“ са включени въпроси, свързани със сключване на трудов договор, неговото съдържание, видове трудови договори, прекратяването им. Разглеждат се институти на трудовото право като работно време, отпуски, почивки. За придобиване знания в областта на осигурителното право в учебната програма са включени въпроси относно общественото осигуряване на упражняващи трудова дейност лица, осигурените социални рискове и свързаните с настъпването им осигурителни престации, на които имат право осигурените лица.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс по „Трудово и осигурително право“ се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали. Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на

ситуационни задачи, групови дискусии, обсъждане на казуси, проучване на литература по предварително зададена тема.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки. Самостоятелната подготовка предвижда изготвяне на документи, свързани с трудовата дейност на работника или служителя; решаване на казуси по трудово и осигурително право; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

КЛИНИЧНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

e-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “Клинична психология” е основен за обучението на студентите от специалност “Социални дейности”. В него се разглежда същността и парадигмата на клиничната психология, нейната проблематика, методология и технология, както и подходите, принципите, методите и средствата, които се използват в научното направление.

Целта на курса по „Клиничната психология“ е да запознае студентите, бъдещи социални работници, с основните проблеми на научното направление, нейният предмет – „психичните процеси и състояния“; „индивидуалните и междуличностни особености“; „социално-психологическите феномени“ и нейния обект - всички лица, които срещат „трудности“ в процеса на „адаптация и самореализация“ в живота, както и свързаните с тях, „физически, социални и духовни състояния“, касаещи пряко или косвено работата на помагачите специалисти.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната дисциплина има за цел учащите се да усвоят система от базови знания за клиничната психология, необходими на помагачите специалисти в процеса на предоставяне на социално-психологическа подкрепа.

С лекциите се цели студентите да получат основна базисна информация от една страна за същността на „психичните разстройства – (нарушения) и психичните аспекти на соматичните разстройства - заболявания“, а от друга с нейната дейност насочена към: „повишаване на психическите ресурси и адаптационни възможности“ на хората; „хармонизация на психическото развитие“; „грижа за здравето“; „профилактика“; „психологическа реабилитация“.

Със семинарните упражнения се цели студентите активно да се запознаят с общите и частни характеристики на клиничната психология. Ще се обсъдят дейностите на клиничния психолог и връзката им с работата на помагачите специалисти – социални работници.

Технология на обучението и оценяване: В лекциите и семинарните упражнения ще се използва диалектически и общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в помощите дейности, нейните компоненти, обекти, подходи, принципи, методи, средства, цели, функции и задачи. У студентите ще се изгражда методологично и технологично отношение към същността и съдържанието на клиничната психология.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от тестове и представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ПЕДИАТРИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра: „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова д. м.

e-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация: В курсът по “Педиатрия” се цели да се разшири специализиращата подготовка на студентите за социална работа с деца. Програмата включва запознаване както с най-честите остри, така и с редица хронични заболявания, поради обстоятелството, че тези болни много често изискват продължително и целенасочено социално обгрижване. Предвидено е и по-широко запознаване с епидемичния процес, и инфекциозните заболявания, поради факта, че някои от тях се определят като “типично” детски. В специални теми са разгледани паразитните заболявания и възможностите за оказване на първа помощ при спешни и неотложни състояния. Основните намерения на обучението по педиатрия са да се надстроят и интегрират знанията по всички научни дисциплини (от анатомия и физиология до такива свързани с методите и организацията на социалната работа и др.) с педиатричните, с цел допълване на фундаменталната подготовка.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е да насочи вниманието на студентите, бъдещи социални работници с деца към проблемите и перспективите на детското здравеопазване в България, да подчертае голямото значение на социалните проблеми на медицината и детското здравеопазване, да изследва мястото и ролята на медико-социалните и социалните дейности с деца в промоцията на здравето и широката лична и обществена профилактика.

Задачите на курса са:

- да се очертае предмета на педиатрията, социалните, профилактичните и лечебните цели; да се акцентува на динамиката в раждаемостта, детската смъртност, като се очертае значението на заболяемостта и нейната структура;
- да направи съпричастни бъдещите социални работници към най-общите демографски и здравни проблеми, както и със общата заболяемост и нейната

структура, с ясното съзнание, че тези въпроси, макар и косвено са свързани с дейността на бъдещите специалисти;

- да се предоставят знания за принципните увреждания при болестите на мускулите; да се акцентува върху костните заболявания, особено на тези, които довеждат до изменения в черепните кости, както и за придобитите костни заболявания, особено за рахита и последвалите от него изменения;
- да допринесе за утвърждаването на здравословен начина на живот;
- да се предоставят знания за класификацията на болестите на дихателната система според локализацията на измененията и взаимовръзката с етиологичната им структура, да се направи най-обща характеристика на симптомите, да се разгледат по-подробно остриите пневмонии, както и хроничните пневмонии с техните основни стадии;
- да се представят най-общи познания за често срещаните заболявания в детска възраст, за някои хронични диарии, както и за рисковете, които крие неразпознаването на острия апендицит;
- да се запознаят с причините и основните клинични характеристики на множествените малформации;
- да се предоставят знания за основните заболявания, като ревматизъм, диабет, туберкулоза. Обръща се особено внимание на инвалидизирането в детска възраст и влиянието върху детския организъм както и за причините и основните клинични характеристики на множествените малформации;
- да се предоставят знания за най-честите въздушно-капкови и чревни заразни заболявания, като се акцентира на типичните клинични признаци, като предпоставка за ранно откриване и своевременна изолация на болните; да се заостри вниманието към хранителните отравяния, за рисковите обстоятелства от многобройните нерегламентирани обекти за добиване на месо, безразборната продажба в обекти с недостатъчно добри условия за съхранение и др.;
- да се предоставят елементарни теоретични познания за най-честите случаи, изискващи оказване на първа помощ и да се окажат принципите за поведение при тези спешни състояния.

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс и в часовете за практически упражнения, се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в детското здравеопазване, на неговите позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на педиатрията като наука.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация. въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

АНДРАГОГИКА

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

e-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация: Учебният курс по „Андрагогика“ е избираема дисциплина, от първа група, предназначен за студенти от специалността „Социални дейности”. Учебният материал отговаря на изискванията за придобиване на теоретични знания и практически умения за социална работа с възрастни, заложен в квалификационната характеристика на специалността.

В курса се разглежда историческото развитие на андрагогиката като наука, теоретичните школи и направления, проблемите и перспективите ѝ за развитие. Акцентира се на проблематиката, методологията и методиката на андрагогиката, нейните обекти, субекти и предмети, както и на „андрагогическия модел“ и „цикъл“ на работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната дисциплина има за цел учащите се да усвоят система от базови знания и умения за андрагогиката „като наука за обучение на възрастните“.

С лекциите се цели студентите както да се запознаят със: същността и основните направления на андрагогиката; съвременните тенденции за обучение и общуване, социализация и ресоциализация на възрастния човек, така и да формират умения за: наблюдение; причинно-следствен анализ; оценка на жизнените цикли и кризи, през които преминава възрастния човек, което се явява основа за създаване на база от практически умения за социална работа с възрастни хора.

С практическите упражнения се цели студентите да формират знания и умения за разработване на „андрагогически модел“ и „цикъл“ за обучение на възрастни, които да са в основата на формирането на нови знания и компетентности.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали за онагледяване. Широко се застъпват лекцията, дискусиата, студентските дебати, деловите игри и др..

Практическите упражнения целят да разширят и обогатят получените знания от лекционния курс чрез самостоятелно проучване на литературни източници, привеждане на собствени доводи по определени въпроси. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на асертивността и положителната самооценка на студентите.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от тестове и представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ГЕРОНТОЛОГИЯ И ГЕРИАТРИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Росен Калпачки

e-mail: rosen_kalpachki@swu.bg; neurozona@gmail.com

Анотация: Гериатрията (от гръцки: geron - старец и iatreia - лечение) е наука за болестите на възрастните и старите хора: диагностициране, характерно протичане, лечение, методи за социална рехабилитация. Предмет на гериатрията са както болести, започващи в по-ранни възрастови периоди, така и специфичните геронтологични заболявания. Гериатрията се занимава с проблеми най-вече от областта на вътрешната медицина, ортопедията, неврологията и психиатрията и представлява интердисциплинарна област. От друга страна Геронтологията е науката, която се занимава с изследването на процесите на стареене във всичките им аспекти. Гериатрията не трябва по никакъв начин да се бърка с палиативната медицина, която си поставя за цел да помогне на хората в последен стадий на някоя нелечима болест да си отидат (умрат) по един достоен начин. Гериатрията от своя страна е призвана да помогне на възрастните и много старите хора да водят един по-добър живот.

Адекватното изучаване на гериатрията в обучението на социалния работник в Европа се определя от СЗО, ООН, Съвета на Европа и Европейския парламент като важна цел и компонент на комплексната здравна и обществена грижа за старите хора. Тенденцията към преобладаване на хроничните заболявания при възрастните хора, особено на най-старите популации от населението има огромно влияние върху търсенето на медицинска помощ и дългосрочни грижи. Безусловна е необходимостта от търсенето от достатъчно и подходящо подготвени специалисти по социални дейности.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е усвояване на знания за общобиологичните и медикосоциалните аспекти на стареенето и за съвременните клинични подходи към старите хора, които ще предоставят възможност на обучаващите се да придобият компетенции, необходими за осъществяването на професионална здравна помощ на възрастни пациенти, съобразно съвременните стандарти за качество на медицинските грижи за лица в напреднала и старческа възраст. Да формира у студентите практически умения и навици при общуването и обгрижването на възрастните хора.

Основните методи на преподаване, които се използват в курса са лекциите и дискуссионните упражнения. При провеждането им учебното съдържание се онагледява чрез компютърна конфигурация със съвременен подбор на онагледяващи средства.

Учебна програма: Основи на гериатричната медицина, предмет и задачи на гериатрията, наследственост и продължителност на живота; Промени във функциите на жлезите с вътрешна секреция и на сърдечно-съдовата система при стареенето. Болести на ендокринната и на сърдечно-съдовата системи в напреднала и старческа възраст; Промени във функциите на храносмилателната и отделителната системи при стареенето. Заболявания на храносмилателната и отделителната системи в напреднала

и старческа възраст; Промени в дихателната и нервната системи при стареенето. Заболявания на дихателната и нервната системи в напреднала и старческа възраст; Промени в костно-ставния апарат, кожата и в анализаторните органи при стареенето. Заболявания на опорно-двигателния апарат, кожата и анализаторните органи в напреднала и старческа възраст. Профилактика на преждевременното стареене. Медико-социални проблеми на стареенето и старостта.

Технология на обучението и оценяване: Лекции - посочените теми се преподават в зависимост от специфичният им характер като при всички се използва мултимедия и компютърна конфигурация.

Семинари/Упражнения - Разглеждат се посочените в плана теми, които са съобразени с поставените цели и задачи на курса и тяхното приложение в практически условия.

Основна форма за проверка и оценка на знанията на студентите е писменият изпит/тест. Знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобалната система.

Оценъчните процедури са: текущ контрол - той се осъществява по време на присъствието на лекциите и упражненията; изпит - обучението завършва с писмен изпит, в който могат да се включват тест, теоретични въпроси, практически задачи.

ОСНОВИ НА СОЦИАЛНИЯ МЕНИДЖМЪНТ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 3л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

e-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплината “Основи на социалния мениджмънт” е основна за обучението на студентите по специалността “Социални дейности”.

В учебният курс са залегнали знания за както за методологията, така за и методите на социалния мениджмънт на социалните организации.

Позовавайки се на комплексния и общосистемен подход, и анализирайки общото и частното в социалния мениджмънт, техните положителни и отрицателни характеристики, студентите ще формират критично отношение към неговото реализиране в обществения и частния сектор.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на лекционният курс по „Основи на социалния мениджмънт“ е студентите по „Социални дейности“ да формират теоретични знания за: мениджмънтът, в това число и за социалния мениджмънт; мястото и ролята на социалната организация; мястото и ролята на управлението в социалната организация; мястото и ролята на мениджмънта в социалната организация; мястото и ролята на РР в социалната организация; общите и специфични елементи на управленската система в социалната област и на нейните подсистеми – за социалното подпомагане, социалното осигуряване, безработица и др.

Целта на семинарните упражнения е студентите: да се запознаят с общите и частни характеристики на социалния мениджмънт; да обсъдят насоките за теоретично и реално усъвършенстване и развитие на социалния мениджмънт.

Технология на обучението и оценяване: В лекциите и семинарните занятия се използва теоретичен и практически подход, с анализиране на общото и частното в социалния мениджмънт, неговите компоненти, обекти, предмет, подходи, принципи, методи, средства, цели, функции, задачи. Цели се изграждат в методологично и технологично отношение към същността и съдържанието на социалния мениджмънт.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от тестове и представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

КОМУНИКАТИВНИ НАРУШЕНИЯ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Добринка Георгиева

e-mail: logodoby@swu.bg

Анотация: Комуникация и нейните нарушения. Език и комуникация. Комуникация и социална среда. Класификация на комуникативните нарушения. Артикулационни нарушения - определение, причини, класификация и основна симптоматика. Езикови нарушения в детска възраст. Нарушения на плавността на речта. Гласови нарушения. Речеви нарушения и цепки на устните и небцето. Комуникативни нарушения с неврологичен характер. Слухови нарушения. Трудности в обучението. Специфични трудности в обучението. Култура и комуникация: различия и нарушения. Професията на логопеда: образование и организации.

Разглеждат се различни аспекти на определението, етиологията, патогенезата, симптоматиката на всички видове езикова, говорна, гласова и слухова патология. Студентите трябва да усвоят теоретичните постулати, предложени им в лекционния и семинарен курс.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникация –същност и видове; Нарушения на периферния говорен апарат; Комуникативни нарушения при аномалии на лицево-челюстния апарат; Нарушения с централен характер; Роля на социалния работник в екипния подход за отстраняване на нарушението; Нарушения на плавността на речта; Запъване. Причини. Симптоматика. Класификация; Трудности в обучението. Нарушение: Алексия-дислексия; Аграфия –дисграфия; Неврологично равнище на регулация на комуникацията. Нарушения – детска церебрална парализа, слухови и зрителни нарушения. Ролята на социалния работник за отстраняването им; Комуникативни нарушения при емоционално-поведенчески нарушения; Дефицит на вниманието/синдром на хиперактивност; Аутизъм; Синдром на Аспергър, Синдром на Рет – съпътстващи ги комуникативни нарушения; Ролята на социалния работник в екипния подход за отстраняване на нарушенията.

Технология на обучението и оценяване: Лекции и семинарни упражнения.

Обучението се провежда в рамките на един семестър и включва лекции и семинарни упражнения. Посещението на лекциите и упражненията е задължително.

Оценяването се състои от семестриален изпит под формата на тест и текущ контрол, който включва разработване на есе и реферат, и два теста. Студентите, които не са допуснати до изпит при текущия контрол на знанията, могат да изпълнят допълнителни задачи от преподавателя или да повторят курса през следващата учебна година.

Крайната оценка се формира както следва: (40%) тежест на текущата оценка и (60%) тежест са оценката изпитния тест.

Оценяването на постигнатите резултати е съобразено с изискванията на Наредба № 21 но MOMH от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПСИХИАТРИЯ

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

e-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина има за свой предмет патологичните промени в психичните процеси, с акцент върху изучаване на основните разстройства на отделните сфери на психичния апарат, общите закономерности на проява и особености на протичане на разстройствата на психичното здраве в различни етапи от жизнения цикъл на човека.

Студентите трябва да придобият знания за основните аспекти на общата психопатология и ключовите характеристики на социално значимите психични разстройства, както и умения за работа в психично здравен екип за хора с психични разстройства.

Съдържание на учебната дисциплина: Дисциплината включва два модула: обща психопатология и разстройства на психичното здраве. В първия модул се разглеждат разстройствата на отделните психични функции и методите на изследване в психиатрията. Вторият модул акцентира на етиологията, патогенезата и калсификацията на психичните разстройства. Разглеждат се основните клинични характеристики и подходи за лечение на: органични и симптоматични психични разстройства; шизофрени; афективни разстройства; тервожни разстройства; разстройства, свързани със злоупотреба с психоактивни вещества; умствена изостаналост; разстройства на хранителното поведение; личностови разстройства. Финалната лекция представя организацията на психиатричната помощ и ролята на социалния работник в различните структури.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения формат с помощта на аудиовизулни средства, а при възможност и с демонстрация на случаи. Семинарите се провеждат под формата на

полуструктурирани дискусии с модерираща роля на преподавателя и включват обсъждане на казуси, видеоанализ и обсъждане резултати от проучвания.

Практическите упражнения при възможност се провеждат блоково в дневен център и защитено жилище за хора с психични увреждания, дневен център за деца и възрастни с интелектуални и физически затруднения. Целта е да се даде възможност на студентите да изградят терапевтично взаимоотношение с болните, след което да могат да изпълнят изискваните от тях задачи – работа с документацията на съответния болен и формулировка по определени случаи (шизофрении, алкохолна болест, наркомании, деменции, афективни разстройства, психосоматични разстройства, органични мозъчни разстройства).

Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на самостоятелно разработени теоретични теми, формулировка по случай, библиографска справка по определена тема и тест. Изпитът е под формата на тест. Оценяване на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ФАМИЛНА КОМУНИКАЦИЯ И АДАПТАЦИЯ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 1л+1су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

e-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина “Фамилна комуникация и адаптация” има за цел да изгради разбиране за семейството като група с определени роли, функции, приоритети и проблеми - в контекста на екосистемния подход и теорията за семейния жизнен цикъл (етапите в развитието на семейството); да разкрие взаимосвързаността на членовете в семейството; да предложи модели за семейна диагностика, базирани на разбиране за семейните интеракции ; изследване, оценка, интервенции и планиране на грижи; осъществяване на комуникация с институции, от чиято помощ се нуждае семейството; изграждане на партньорски отношения със семейството при работа по отделните социални случаи.

Чрез обучението по тази дисциплина се цели да се предложат знания за явленията комуникация и адаптация и тяхното специфично разгръщане в контекста на семейството. Дискутират се релевантни концепти за помагане на семейството като група; рамка за групово поведение и групова динамика, която е полезна за работа по случай с отделни семейства.

Съдържание на учебната дисциплина: Обучението по дисциплината „ Фамилна комуникация и адаптация“ включва изучаване на базисни концепти от: теориите за семейството, видове семейства, методи на изследване на семейството, процесът на комуникация в семейството; кризи в семейството; насилие в семейството; приемни семейства; умения за работа със семейства.

Технология на обучението и оценяване: Лекциите се провеждат в класически утвърдения формат с използване на аудиовизуални средства. По време на семинарите се дискутират теоретични обзори по предварително зададена тема, както и обсъждане на казуси и личен опит.

Практическите упражнения включват работа със семейства в риск и проучвания на кризисни ситуации.

Изпитът е писмен (тест) или защита на курсов проект с отчитане на текущите оценки през семестъра. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на самостоятелно разработени теоретични теми, казуси, участие в ролеви игри .

Оценяване на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

СОЦИАЛНА КОМУНИКАЦИЯ И АДАПТАЦИЯ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 1л+1су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

e-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация: Обучението по «Социална комуникация и адаптация» се базира на два ключови за социалната работа концепта-адаптация и комуникации, както и работата в екип и супервизия. Адаптацията се разглежда в два основни аспекта-от една страна като фундаментална характеристика на живите същества, включително и на личността, а от друга - в аспекта на нейното нарушаване. Комуникацията е разгледана в нейното непосредствено и опосредствено проявление, както и в теоретичен и практически план. Студентите трябва да придобият знания и умения за ефективна комуникация, необходими на социалния работник и в организацията на работата - при формиране и работа в екип и при взаимодействие с други служби, с оглед осигуряване комплексно обслужване на клиентите.

Съдържание на учебната дисциплина: теория за комуникацията; аксиоми на комуникацията; адаптацията като процес; водене на случай в социалната практика; работа в мултидисциплинарен екип.

Технология на обучението и оценяване: Лекциите се провеждат в класически утвърдения формат и използване на видеоматериали по някои от темите. По време на семинарите се дискутират теоретични обзори по предварително зададена тема, както и обсъждане на казуси и личен опит.

Практическите упражнения включват обсъждане и оценка на случаи от практиката и видеоанализ, както и оценка на комуникацията между социални институции на хоризонтално и вертикално ниво.

Изпитът е писмен (тест) или защита на курсов проект с отчитане на текущите оценки през семестъра. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, проучване на стрес и справяне сред определени групи,

участие в ролеви игри. Оценяване на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПСИХОЛОГИЧНО КОНСУЛТИРАНЕ И КРИЗИСНИ ИНТЕРВЕНЦИИ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 1л+1су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

e-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация: Лекционният материал е разпределен в два основни модула: психологично консултиране и кризисни интервенции. В първият модул се представят принципите и моделите на психологичното консултиране, както и необходимите базисни умения за консултативна практика в социалната работа.

Вторият модул включва теорията за кризата, структурата и динамиката на процеса на кризисна интервенция и областите на нейното приложение. Особен акцент е поставен на проблема насилие в различните му форми и съответните програми за кризисни интервенции

Целта на дисциплината е студентите да придобият основни познания относно базисните концепти на психологичното консултиране и кризисните интервенции, с оглед предлагане на практическа рамка за консултиране, която може да се доразвие и адаптира съобразно конкретни случаи в социалната практика.

Съдържание на учебната дисциплина: концептуален преглед и модели на психологично консултиране; области на приложение; кризисни интервенции-концептуален преглед и области на приложение; специфика на кризисната интервенция при малтретирани деца, опити за самоубийства; ранна интервенция.

Технология на обучението и оценяване: Лекциите се провеждат в класически утвърдения формат и използване на аудиовизуална техника. По време на семинарите се дискутират теоретични обзори по предварително зададена тема, както и обсъждане на казуси и личен опит.

Практическите упражнения включват оценка на случаи от практиката и видеоанализ, Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на самостоятелно разработени теоретични теми, казуси, участие в ролеви игри.

Изпитът е писмен (тест) или защита на курсов проект с отчитане на текущите оценки през семестъра. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, проучване на стрес и справяне сред определени групи, участие в ролеви игри. Оценяване на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ТЕХНОЛОГИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ С ДЕЦА

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 4л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Мая Чолакова

e-mail: maya_tcholakova@swu.bg

Анотация: Целта на този лекционен курс е да допълни и систематизира познанията на студентите в областта на педагогическите и психологическите дисциплини, изучаващи индивидуалните и възрастовите особености на децата, като на свой ред предложи научно-обосновани технологични модели за превенция, преодоляване или компенсиране на риска и уязвимостта при децата. Студентите следва да получат специфична технологична подготовка, включваща преди всичко овладяване на теоретичните основи и конкретни практически умения за индивидуална работа с деца и семейства и работа с детски групи.

Съдържание на лекционния курс: Въведение в лекционния курс; Международни стандарти и национални документи за закрила правата на детето; Дефиниция, предмет и обект на технологията на социалните дейности с деца; Цел, принципи и съдържание на технологията на социалните дейности с деца; Методи за диагностика и оценка на риска в технологията на социалната работа с деца; Методи за директна социална работа с деца; Специфика на индивидуалната работа с деца; Специфика на работата с групи в технологията на социалните дейности с деца; Работа със семейството; Цикъл на планиране в технологията на социалната работа с деца; Специфика на подкрепата в резидентните услуги; Деца със специални образователни потребности; Малтретиране на деца и домашно насилие; Деца от етнически малцинствени общности; Деца в конфликт със закона; Съвременни предизвикателства пред социалните дейности с деца.

Организация на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда с помощта на съвременни методи за преподаване и учене, като мултимедийни презентации, видеофилми, ролеви игри, разработка на казуси, студентски дебати и пр. В преподаването се използват примери от дългогодишната социална практика на титуляра на дисциплината.

Практическите упражнения целят да разширят и обогатят знанията на студентите чрез самостоятелно проучване на литературни източници, решаване на казуси, трениране на умения за работа с деца и семейства. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на увереността и положителната самооценка на студентите. Провеждат се в осигурени за целта бази или при използване на документи и материали.

Самостоятелна работа предвижда:

- подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др./;
- подготовка за решаване на тестове и контролни работи;
- разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Формите на оценка са текущ контрол и изпити. Изпитът по дисциплината “Технология на социалните дейности с деца” е в V-ти семестър. Провежда се в писмена форма. По време на обучението студентите имат две писмени контролни работи като основна част от текущия контрол.

ТЕХНОЛОГИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ С ВЪЗРАСТНИ И ХОРА С УВРЕЖДАНЯ В СИСТЕМАТА НА СОЦИАЛНИ ГРИЖИ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 4л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

e-mail: ytzvetanova@swu.bg

Анотация: Обучението по дисциплината включва познания в областта по технология на работа с възрастни хора и хора с увреждания в системата на социалното подпомагане.

Програмата предвижда запознаване с базисните понятия в тази област, както и с основните теоретически и практически постановки на спецификата на технологията на работа. Включени са теми за основните схващания на технологията, същността ѝ, както и значението ѝ за социалната работа. Разгледани са основните ѝ практико-приложни аспекти в социалната работа. Учебната дисциплина има за цел учащите се да усвоят система от знания и умения за технология на социалната работа при възрастни хора и хора с увреждания.

Съдържание на учебната дисциплина: Увод в дисциплината. Същност и определение на технологията. Схващания, изисквания и дефиниции за технологията в социалната дейност. Видове технологични подходи в работата на социалния работник. Геронтологията и гериатрията като дисциплини. Демографски аспекти и причини за преждевременното остаряване. Физиологични и анатомични промени, съпътстващи стареенето. Социално-психологически аспекти при възрастните хора и хората с увреждания. Същност на индивидуалната социална работа с възрастни и хора с увреждания. Видове умения и взаимоотношения в социалната работа с възрастни и хора с увреждания. Групова социална работа с възрастни и хора с увреждания.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с включени теми от предварително зададен конспект.

ТЕХНОЛОГИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ СЪС СТАРИ ХОРА В СИСТЕМАТА НА СОЦИАЛНИ ГРИЖИ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 4л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор(и): проф. д.п.н. Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва познания в областта на технологията на дейностите за стари хора в системата на социалното подпомагане, необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа - работа с пациенти /клиенти/ със социални проблеми.

Целта на обучението по "Технология на дейностите за стари хора в системата на социални грижи" е да бъдат представени и усвоени от студентите базисни познания в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина: Увод в дисциплината; Същност, схващания, видове; Геронтологията и гериатрията като дисциплина; Демографски аспекти и причини за преждевременното остаряване; Същност на индивидуалната социална работа; Видове умения и взаимоотношения; Групова социална работа; Технологични стратегии; Съвременни тенденции в работата с възрастни; Видове технологии и изисквания.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с включени теми от предварително зададен конспект.

СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Общ хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова д. м.

e-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация: В курсът по “Социална медицина” са отчетени новите насоки и тенденции за подготовката на различни специалности по дисциплините на общественото здравеопазване, както и на здравните и други специалисти, в лицето на социалните работници, които чрез увеличаване на знанията и уменията в областта на общественото здраве могат да допринесат за намаляване на предотвратимите заболявания и увреждания. Вниманието на студентите бакалаври от специалност „Социални дейности” ще бъде насочено предимно към изясняване на предмета и методологията на социалната медицина, на нейния интегративен характер, комплексната изследователска методика, социалните фактори на здравето, съвременните концепции за индивидуалното и обществено здраве, показателите на обществено здраве и особено рисковите фактори на здравеопазването.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е да насочи вниманието на студентите към груповото и общественото здраве, да подчертае голямото значение на социалните проблеми на медицината и здравеопазването, да изследва мястото и ролята на медико-социалните и социалните дейности в промоцията на здравето и широката лична и обществена профилактика.

Задачите на курса са:

- да предложи методика за изследване на индикаторите за обществено здраве и на здравните потребности на населението, на социалните фактори на здравето и болестта;
- да изследва здравното състояние на населението, демографските процеси и рисковите фактори на здравето;
- да допринесе за утвърждаването на здравословен начина на живот;
- да осветли медико-социалните проблеми на активното население.

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс и в часовете за семинарни упражнения, се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в общественото здравеопазване, на неговите позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на социалната медицина като наука.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ПСИХОПРОФИЛАКТИКА И ПСИХОТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 3л+1су+2пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

e-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация: Обучението включва изучаване на основните аспекти от областите на психичното здраве, психопрофилактиката, психохигиената и психотерапия, имащи отношение към социалната работа.

Основните теми са разпределени в два основни модула. Първият модул използва триизмерна рамка за представяне на основните дейности и програми в областта на психопрофилактиката в различните етапи на жизнения цикъл на индивида.. Вторият модул представя базисни аспекти от психотерапията, необходими умения за прилагане на психотерапевтични. подходи в различни области от социалната работа.

Целта е студентите трябва да придобият основни знания за психопрофилактиката и психотерапията и умения за работа с индивиди, групи и семейства

Съдържание на учебната дисциплина: Модул «Психопрофилактика»: психично здраве; психохигиена и психопрофилактика; психохигиенни и психопрофилактични аспекти на стреса; психохигиенни и психопрофилактични аспекти на самоубийствата; психохигиенни и психопрофилактични аспекти на зависимостите. Модул «Психотерапия»: концептуален преглед; психотерапевтични техники; психоанализа; поведенческа психитерапия; когнитивно-поведенческа психотерапия; психодрама; групи за самопомощ.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, ролеви игри. Практическите упражнения се провеждат в акредитирани бази за практическо или чрез използване на видеоматериали и автентични казуси.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Конспектът включва 28 въпроса от лекционния материал. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на самостоятелно разработени теоретични теми, оценка на национални програми в областта на психопрофилактиката , литературен обзор по определена тема.

Оценяване на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПРАВНА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт ”

Правно-исторически факултет

Лектор: гл. ас. д-р Надежда Кръстева

e-mail: nkrusteva@law.swu.bg

Анотация: Дисциплината „Правна закрила на детето“ има за цел да разшири специализиращата подготовка на студентите за социална работа с деца. В тази връзка тя запознава студентите с тази част от действащото законодателство, която е насочена предимно към защитата на децата, на техните права и законни интереси.

Основната цел на дисциплината е да обучи и подготви кадри, които да се грижат за осигуряване потребностите на всяко едно дете. От първостепенно значение за детето е да расте в семейна среда или поне в среда близка до семейната; да получи добро възпитание и образование; да се развива в здравословна обстановка; да се научи да спазва и уважава общоустановените норми и правила за поведение в обществото и най-вече да бъде предпазвано от различни форми на престъпни посегателства.

Правната уредба на дисциплината включва изучаването на вътрешни и международноправни актове, които осигуряват закрилата на детето в различни аспекти на социалната действителност. Международните актове, ратифицирани от Народното събрание на Република България, съгласно разпоредбата на чл. 4 от Конституцията на Република България имат задължителна сила за всички субекти в страната поради, което и имат предпочитателно действие по отношение на вътрешните актове.

Държавната политика за закрила на детето се осъществява въз основа на приета от Народното събрание по предложение на Министерския съвет Национална стратегия за детето, изградена върху принципите на Закона за закрила на детето.

Сред основните намерения на обучението по дисциплината е запознаването на студентите с малолетните и непълнолетните лица-правонарушители и с особените грижи, които държавата полага за тяхното поправяне и превъзпитание. По този начин се допълва фундаменталната подготовка и тя става по-широкообхватна.

Съдържание на учебната дисциплина: Историческо развитие на идеята за правата на човека. Правата на детето като система. Правата на детето в международноправни актове. Обща характеристика на Закона за закрила на детето. Принципи на закрила на детето. Права на детето съгласно ЗЗДт. Органи за закрила на детето съгласно ЗЗДт. Мерки за закрила на детето според ЗЗДт. Мерки за закрила на детето в семейна среда. Настаняване на детето извън семейството. Специална грижа за детето с увреждания. Специална закрила. Полицейска закрила на детето и специализирана закрила на обществени места. Значение на възрастта за наказателната отговорност – критерии за деление на децата на малолетни и непълнолетни. Комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните – видове (централна и местни), състав и правомощия. Видове възпитателни мерки по ЗБППМН. Процедура по налагане на мерките, свързани с настаняване на малолетния или непълнолетния в специализираните интернати. Обжалване. Ред за налагане на по-леките мерки от местните КБППМН. Обжалване. Детски педагогически стаи – организация, функции и взаимодействие с други институции и организации. Социално-педагогически интернати–ред и условия за настаняване и организация на дейността. Възпитателни училища-интернати– организация на дейността и ред и условия за настаняване. Домове за временно настаняване на малолетни и непълнолетни. Приюти за безнадзорни деца. Обществени възпитатели. Особен режим на наказателноотговорните непълнолетни лица по НК на РБ –освобождаване от наказателна отговорност. Цел и видове наказания, предвидени за непълнолетните. Освобождаване на непълнолетно лице от изтърпяване на наложено наказание – чл. 64 НК. Други законови основания за смекчаване наказателноправния режим на наказателноотговорните непълнолетни – във връзка с прилагане разпоредбите за условното осъждане и предсрочното освобождаване. Засилена наказателноправна защита на малолетни и непълнолетни лица от извършени срещу тях престъпления.

Организация на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

ДЕТСКА ПСИХОПАТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

e-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация: Обучението по Детска психопатология включва изучаване на теориите за развитието, очертаване на техните приноси и критични аспекти. Основните разстройства са представени в контекста на жизнения цикъл на детето и юношата. Дискутират се клинично-етиологичните и психосоциални аспекти на основните разстройства на психичното здраве в детско-юношеска възраст.

Студентите трябва да придобият знания за основните психични разстройства и особеностите на възрастовите кризи в детско-юношеска възраст ; принципите на лечението им, както и умения за идентифициране на специфичните за отделните възрастови периоди психопатологични прояви и работа с деца и семейства.

Съдържание на учебната дисциплина: теории на развитието; обща психопатология на детското развитие; методи на изследване; етиология, патогенеза и класификация на психичните разстройства в детска възраст; разстройства от аутистичния спектър; умствена изостаналост, емоционално-поведенчески разстройства; разстройства на съня; поведенчески разстройства; зависимости.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства.

Практическите упражнения се провеждат в акредитирани бази за практическо обучение чрез представяне и работа по случаи.

Изпитът е писмен (тест) или защита на курсов проект с отчитане на текущите оценки през семестъра. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, проучване на стрес и справяне сред определени групи, участие в ролеви игри. Оценяване на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПСИХОПАТОЛОГИЯ НА ЗРЕЛАТА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Национален център по общественото здраве и анализи, сектор „Психично здраве“

Лектор: гл. ас. д-р Владимир Наков/д-р Румяна Диолова

e-mail: v_nakovbg@yahoo.com

Анотация: Целта на курса е да се представят основните теории за развитието и очертаване на техните приноси и критични аспекти. Представят на етапите на развитие, специфичните проблеми, които те пораждаат за зрелия човек и отношенията му с близкото и далечно обкръжение, като се поставя акцент на специфичните за различните възрастови периоди психопатологични прояви и особеностите на възрастовите кризи.

Предлага се характеристика на най-често срещаните разстройства на психичното здраве в зряла възраст. В рамките на обучението се представят основните методи на изследване в зряла възраст, с оглед изграждане на умения за прилагането им в контекста на работа на социалния работник. Едновременно с това се посочва ролята и отговорностите на социалния работник в мултидисциплинарния екип при работа с хора в зряла възраст с проблеми в психичното развитие.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи; Видове разстройства.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на самостоятелно разработени теоретични теми, формулировка по случай, библиографска справка и 1 контролна работа.

ПСИХОПАТОЛОГИЯ НА ТРЕТАТА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра Медико-социални науки

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Захари Зарков, дм - Национален център по общественото здраве и анализи, сектор „Психично здраве“

e-mail: zaharizarkov@gmail.com

Анотация: Целта на курса е да се представят основните теории за развитието и очертаване на техните приноси и критични аспекти. Представят на етапите на развитие, специфичните проблеми, които те пораждаат за всеки индивид и отношенията му с близкото и далечно обкръжение, като се поставя акцент на специфичните за различните възрастови периоди психопатологични прояви и особеностите на възрастовите кризи.

Предлага се характеристика на най - често срещаните разстройства на психичното здраве в третата възраст. В рамките на обучението се представят основните методи на изследване в трета възраст, с оглед изграждане на умения за прилагането им в контекста на работа на социалния работник. Едновременно с това се посочва ролята и отговорностите на социалния работник в мултидисциплинарния екип при работа с хора от третата възраст с психични разстройства.

Съдържание на учебната дисциплина: оценка на психичния статус при хора над 65г. – роля на социалния работник; „Полеви тестове“ за оценка на когнитивни функции; психични разстройства характерни за третата възраст; психоорганични синдроми; афективни (депресивни) синдроми; дементни синдроми; неуточнени състояния; социална рамка за обслужване на хората над 65г. – роля на социалния работник; служби за социални услуги.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали. Практическите упражнения се провеждат в акредитирани бази за практическо обучение и включва работа по случаи, работа с документация. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на самостоятелно разработени теоретични теми, формулировка по случай, 1 контролна работа.

СЕКСОЛОГИЯ И СЕКСУАЛНО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+2су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Михаил Околийски

e-mail: okoliyskim@who.int

Анотация: Обучението по дисциплината включва изучаване на два модула: Сексология и сексуално възпитание

Модулът сексология е представен като система от понятия, закономерности и теоретични конструкти, усвояването на които осигурява: систематизиране на житейските представи за сексуалността; научен възглед за разнообразните

сексологични явления в живота на индивида и обществото; необходимите знания за осмисляне проявенията на половия диморфизъм; запознаване с обективните критерии за оценка на сексуалното поведение; разграничаване на нормалното от патологичното при сексуалните прояви.

Модулът Сексуално възпитание се определя от обстоятелствата, че сексуалното възпитание все още се осъществява предимно стихийно; регламентацията и регулацията в тази сфера се осъществява главно по пътя на социалните установки и стереотипи и в обществото доминира недооценяване относно значението на разглежданата сфера на сексуална активност в личностен и социален план.

Студентите трябва да придобият знания за теоретичните основи и практическите методи в сексологията и особеностите на сексуалността в различните възрасти и методите за сексуално възпитание. По този начин се разширява полето на професионална компетентност на социалния работник и неговата пригодност да решава личностни и социални проблеми, свързани с основната му работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Сексологията като учебен предмет; Основни категории на сексуалността; Проблемът «полов диморфизъм»; Равнища на сексуалността; Етапи на сексуалния контакт; Йерархични признаци за оценка на сексуалността; Здравна оценка на сексуалните прояви; Същност на сексуалното възпитание; Критерии за сексуалното възпитание; Проблеми на съвременното общество; Сексуалното възпитание като практика.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др.

Изпитът е писмен и се провежда по предварително зададен конспект. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

СЕКСУАЛНОСТ ПРИ ЛИЦА В РИСК

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+2су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Михаил Околийски

e-mail: okoliyskim@who.int

Анотация: Обучението по дисциплината включва изучаване на два модула: Сексология и сексуалност при лица с психо-физически нарушения.

Модулът Сексология е представен като система от понятия, закономерности и теоретични конструкти, усвояването на които осигурява: систематизиране на житейските представи за сексуалността; научен възглед за разнообразните сексологични явления в живота на индивида и обществото; необходимите знания за осмисляне проявленията на половия диморфизъм; запознаване с обективните критерии за оценка на сексуалното поведение; разграничаване на нормалното от патологичното при сексуалните прояви.

Вторият модул Сексуалност при лица с психо-физически нарушения се определя от обстоятелствата, че сексуалността при лицата с увреждания има свои особености и в обществото доминира недооценяване относно значението на разглежданата сфера на сексуална активност в личностен и социален план.

Студентите трябва да придобият знания за теоретичните основи и практическите методи в сексологията и особеностите на сексуалността при лица с физически и психически увреждания. По този начин се разширява полето на професионална компетентност на социалния работник и неговата пригодност да решава личностни и социални проблеми, свързани с основната му работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Сексологията като учебен предмет; Основни категории на сексуалността; Проблемът «полов диморфизъм»; Равнища на сексуалността; Етапи на сексуалния контакт; Йерархични признаци за оценка на сексуалността; Здравна оценка на сексуалните прояви; Същност на сексуалното възпитание; Критерии за сексуалното възпитание; Проблеми на съвременното общество; Сексуалното възпитание като практика.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др.

Изпитът е писмен и се провежда по предварително зададен конспект. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

ВЪВЕДЕНИЕ В СЕКСУАЛНОСТТА И СЕКСУАЛНИ ОТКЛОНЕНИЯ

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+2су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Михаил Околийски

e-mail: okoliyskim@who.int

Анотация: Обучението по дисциплината включва изучаване на два модула: Въведение в сексуалността и сексуални отклонения.

Първият модул въведение в сексуалността е представен като система от понятия, закономерности и теоретични конструкти, усвояването на които осигурява: систематизиране на житейските представи за сексуалността; научен възглед за разнообразните сексологични явления в живота на индивида и обществото; необходимите знания за осмисляне проявленията на половия диморфизъм; запознаване със сексуалността в различни възрасти - детска, юношеска и зряла сексуалност; запознаване с обективните критерии за оценка на сексуалното поведение; разграничаване на нормалното от патологичното при сексуалните прояви.

Вторият модул Сексуални отклонения се определя от естеството на бъдещата им професия - социален работник, който по необходимост ще трябва да разрешава и сексологични проблеми. Независимо, че една част от сексуалните отклонения изискват специфична медицинска намеса, познаването на тези отклонения и въздействието на социалния работник върху социалния проблем, създаден от отклонението е изключително важно.

Студентите трябва да придобият знания за теоретичните основи и практическите методи в сексологията и видовете сексуални отклонения, както и пътищата за решаване на социалните проблеми, които те създават. По този начин се разширява полето на професионална компетентност на социалния работник и неговата пригодност да решава личностни и социални проблеми, свързани с основната му работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в сексуалността; Основни категории на сексуалността; Проблемът «полов диморфизъм»; Равнища на сексуалността; Етапи на сексуалния контакт; Йерархични признаци за оценка на сексуалността; Здравна оценка на сексуалните прояви; Понятийна система на сексологията; Техника на половия живот; Понятие за сексуални дисхармонии и техните причини; Отклонение в половото поведение; Социалната работа в сексологичната практика.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др.

Изпитът е писмен и се провежда по предварително зададен конспект. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

ВЪВЕДЕНИЕ В ЕРГОТЕРАПИЯТА

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра: „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова

e-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация: Програмата е предназначена за студенти от специалност “Социални дейности”. В курсът по “Въведение в ерготерапията” се цели да се разшири специализиращата подготовка на студентите за социална работа с деца. Дават се базови познания за ерготерапията като наука, най-често използваните модели на оценка и интервенция. Изучавайки закономерностите на тези взаимодействия, се разглеждат и изискванията за създаване на оптимални условия за живот на децата и лицата с увреждания. Разглеждат се и отклоненията от нормалното морфо-функционално състояние в резултат на вредните въздействия на физическата и социална среда, както и възможностите за тяхната адаптация.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е да насочи вниманието на студентите, бъдещи социални работници с деца към проблемите и перспективите на ерготерапията, като терапия имаща за цел промоция на здравето и благополучието чрез улесняване на участието в смислени дейности.

Задачите на курса са:

- да се очертае предмета на ерготерапията, нейните цели и задачи, както и връзката ѝ с други дисциплини;
- да направи съпричастни бъдещите социални работници към социалната политика на България, както и към пречките и перспективите пред децата и лицата с увреждания;
- да се предоставят знания за същността и принципите на ерготерапевтичната оценка както и методите и средствата за нейното реализиране;
- да допринесе за утвърждаването на здравословен начина на живот;
- да се предоставят знания за видовете ерготерапевтични подходи за интервенции базирайки се на същността и принципите на ерготерапевтичната интервенция;
- да се запознаят с мястото и ролята на ерготерапевта в мултидисциплинарния екип;
- да се очертае връзката между ерготерапията и ергономията, както и възможностите за адаптиране на средата при различни проблеми;
- да се усвоят различните ерготерапевтични подходи на работа при /с деца живеещи в социални услуги.

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс и в часовете за практически упражнения, се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в ерготерапията за работа с деца, на неговите позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към ерготерапията като наука. Практическите упражнения се провеждат в съответните бази за практическо обучение подпомагащи по целенасочено асимилиране на лекционния материал или при използване на автентични документи, материали и др. За всяка тема се уточнява базата или материалите.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки и курсови работи под формата на мултимедийни презентации, както и разработени помощни материали за определен потребител от социална услуга.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ЗАНИМАТЕЛНА ТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Гергана Дянкова

e-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на историята, теорията и практиката на игровите дейности и социалната адаптация. Изучават се технологии за прилагане на разнообразни занимателни дейности и техники от областта на сугестията, релаксирането, дистресното въздействие. Акцент в учебното съдържание е ефектът от занимателната терапия чрез използването на разнообразни дейности с рехабилитационна, социализираща цел.

Студентите получават възможност да се запознаят с разнообразни форми и подходи, както и да получат основна насоченост към професионална компетентност за адекватна терапия към определен кръг от реципиенти.

Курсът съответства на общите цели и квалификационната характеристика на специалността, с академичните стандарти на Университета, обогатява професионалните компетентности на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: Терапевтична и възпитателна ефективност на човешките дейности; Изследвания и хипотези за занимателната терапия. Организация, технологии за дейности в сферата на занимателната терапия; Предотвратяване на влошаване на заболявания чрез занимателни дейности при отсъствие на цел и задачи; Лечение и социализиране чрез занимания при лица с ограничение в движенията; Работа с лица в затворен режим, изолация и различни алиенационни състояния. Ситуация на Каспар Хаузер; Характеристики на аналитичната и неаналитичната разговорна терапия, поведенческата терапия, изразната трудовата, движенческата и спортна терапия.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на презентации, множество схеми и скици за онагледяване. Лекциите са подкрепени с примери от дългогодишната практика на титуляра.

Практическите упражнения се провеждат в осигурени за целта бази, или при използване на автентични документи, материали и др. За всяка тема е посочена базата или материалите.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра.

АРТТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Гергана Дянкова

e-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на историята, теорията и практиката на лечение чрез изкуствата: музика, литература, театър, кино, изобразително изкуство. Изучават се технологии за прилагане на психоанализа, хипноза, хипнотерапия, логотерапия, сугестията, релаксирането, дистресното въздействие.

Използването на разнообразието от изкуствата с лечебна цел, на катарзисния ефект от възприемането и създаването на художествени творби е акцент в учебното съдържание.

Студентите получават възможност да се запознаят с разнообразие от арттерапевтични методи и подходи, както и да получат основна насоченост към професионална компетентност за адекватна арттерапия към определен кръг от болни. **Основна цел** на учебния курс е да предизвика у студентите подтик за професионализиране в областта на арттерапията. Основни задачи: 1. Да се разкрият границите на арттерапията и взаимовръзките ѝ с други терапии, науки и социализиране. 2. Да се формират умения за насочване на бъдещите пациенти към определени дейности според характера на арттерапевтичното въздействие. 3. Да се изгради достатъчен обем от познания по отделни арттерапевтични технологии.

Съдържание на учебната дисциплина: Терапевтична ефективност на произведения на изкуствата и на художествено-творческия процес; Сугестия и лечение. Възприемане на речта и музиката. Внушение, внушаемост. Хипноза. Характер на хипнозата. Изследвания и хипотези за хипнозата; Психоанализа и психотерапия. Характеристика на психоанализата Изкуството и психоанализата. Сън и сънища; Характеристики на гещалтерапията, аналитичната разговорна терапия, неаналитичната разговорна терапия, поведенческата терапия, изразната терапия, рисуналната терапия; Психодрама.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на презентации, множество схеми и скици за онагледяване. Лекциите са подкрепени с примери от дългогодишната практика на титуляра. Практическите упражнения се провеждат в осигурени за целта бази, или при използване на автентични документи, материали и др. За всяка тема е посочена базата или материалите.

Оценката се формира от текущия контрол и писмен изпит, в който оценяването се извършва по предварително зададени пред студентите критерии.

ТРУДОТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+2пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

e-mail: ytzvetanova@swu.bg

Анотация: Трудотерапията като учебна дисциплина е да разгледа въпросите за възникването на трудотерапията, историята ѝ както у нас, така и в чужбина, видовете трудотерапия и нейната дозировка, кадрите и материалната база, използваните техники, трудотерапията при отделните заболявания и някои резултати от провеждането ѝ.

Целта на "Трудотерапията" е с всички възможни налични средства и методики да помогне, ускори и затвърди лечебния процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване, история и същност на трудотерапията; Видове трудотерапия; Трудотерапия и нейната дозировка; Кадри, материална база и използвани техники в трудотерапията; Трудотерапия при различни видове заболявания.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЯ ЗА ДЕЦА

ECTS кредити: 5.0

Формана оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д.п.н Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Дисциплината има за цел да даде познания в областта на медицинската рехабилитация за деца, които са необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти /клиенти/, деца със социални проблеми, с нарушени анатомични и физиологични функции, както и с придружаващи други соматични нарушения.

Целта на обучението по "Медицинска рехабилитация за деца" е да бъдат представени и усвоени от студентите базисни познания в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина: Увод в специалността; Анатомио-физиологични особености при деца; Функционални промени, рехабилитация и медицинска рехабилитация на сърдечно-съдовата система при деца; Първична артериална система хипертония; Заболявания на дихателните пътища, бронхо-пулмонални заболявания, асматичен бронхит, ДЦП, родови травми и др.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез изпит по предварително зададени въпроси, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др.

МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЯ ЗА ВЪЗРАСТНИ И ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д.п.н Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Дисциплината има за цел да даде познания в областта на медицинската рехабилитация за възрастни и хора с увреждания, които са необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти /клиенти/, възрастни и хора с увреждания със социални проблеми, с нарушени анатомични и физиологични функции, както и с придружаващи други соматични нарушения.

Целта на обучението по "Медицинска рехабилитация за възрастни и хора с увреждания" е да бъдат представени и усвоени от студентите базисни познания в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина: Увод в специалността; Функционални промени и рехабилитация на сърдечно-съдовата система при възрастни и хора с увреждания; Медицинска рехабилитация при инфаркт на миокарда, при исхемична болест на сърцето, при коронарна и мозъчно-съдова недостатъчност, при артеросклерози, хипертонии, промени в дихателната система, при възрастови изменения.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен по предварително зададени теми и отчитане на текущите оценки през семестъра.

МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЯ ЗА СТАРИ ХОРА

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д.п.н Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Дисциплината има за цел да даде познания в областта на медицинската рехабилитация за стари хора, които са необходими за студентите поради съществените особености на бъдещата им работа с пациенти /клиенти/, стари хора със социални проблеми, с нарушени анатомични и физиологични функции, както и с придружаващи други соматични нарушения.

Целта на обучението по "Медицинска рехабилитация за стари хора" е да бъдат представени и усвоени от студентите базисни познания в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина: Увод в специалността; Функционални промени и рехабилитация на сърдечно-съдовата система при възрастни и инвалиди; Медицинска рехабилитация при инфаркт на миокарда, при исхемична болест на сърцето, при коронарна и мозъчно-съдова недостатъчност, при артеросклерози, хипертонии, промени в дихателната система, при възрастни изменения.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен по предварително зададени теми и отчитане на текущите оценки през семестъра.

ДВИГАТЕЛЕН ТРЕНИНГ И ЛЕЧЕБНА ФИЗКУЛТУРА ПРИ ДЕЦА С ПСИХО-ФИЗИЧЕСКИ НАРУШЕНИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д.п.н Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Едно от направленията на социалната дейност е грижата за здравето на обслужвания контингент. Ето защо в тази насока трябва широко да се използват лечебната физкултура и спорта. Особено полезно е това за децата.

Целта е да запознае бъдещите специалисти в социалната област с основните положения на двигателния тренинг и лечебната физкултура, прилагани при деца. Това ще им помогне да разберат тяхното място в социалните дейности, по убедително да препоръчват тяхното използване, да съдействат и подпомагат организирането на заниманията за двигателен тренинг и лечебна физкултура с деца в различни социални заведения.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение; Специфика; Съвременни тенденции и принципи; ДТ и ЛФК при гръбначни изкривявания, при деца със сърдечно-съдови заболявания, при заболявания на храносмилателната система, заболявания на ставите при деца, при хирургични заболявания.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен по предварително зададени теми и отчитане на текущите оценки през семестъра.

ДВИГАТЕЛЕН ТРЕНИНГ И ЛЕЧЕБНА ФИЗКУЛТУРА ЗА ВЪЗРАСТНИ И ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д. п. н Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Едно от направленията на социалната дейност е грижата за здравето на обслужвания контингент. Ето защо в тази насока трябва широко да се използват лечебната физкултура и спорта. Особено полезно е това за възрастните и инвалидите. Целта е да запознае бъдещите специалисти в социалната област с основните положения на двигателния тренинг и лечебната физкултура, прилагани при възрастните и хората с увреждания. Това ще им помогне да разберат тяхното място в социалните дейности, по убедително да препоръчват тяхното използване, да съдействат и подпомагат организирането на заниманията за двигателен тренинг и лечебна физкултура с възрастни и хора с увреждания в различните социални заведения.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия за човека; Двигателен тренинг (ДТ); Средства на ДТ; Основни методически правила за провеждане на ДТ; Форми и методика на ДТ; Методи и особености на методиката на ДТ при възрастни и хора с увреждания; Лечебна физкултура (ЛФК) при възрастни и хора с увреждания; Средства и методика на ЛФК при различни заболявания при възрастни и хора с увреждания; Организация на ДТ и ЛФК в група в заведения за социални услуги.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен по предварително зададени теми и отчитане на текущите оценки през семестъра.

ДВИГАТЕЛЕН ТРЕНИНГ И ЛЕЧЕБНА ФИЗКУЛТУРА ЗА СТАРИ ХОРА

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д. п. н Париз Паризов

e-mail: p_parizov@swu.bg

Анотация: Едно от направленията на социалната дейност е грижата за здравето на обслужвания контингент. Ето защо в тази насока трябва широко да се използват лечебната физкултура и спорта. Особено полезно е това за стари хора. Едновременно с това двигателния тренинг и лечебната физкултура допринася за решаването на много социални задачи.

Целта е да запознае бъдещите специалисти в социалната област с основните положения на двигателния тренинг и лечебната физкултура, прилагани при стари хора. Това ще им помогне да разберат тяхното място в социалните дейности, по убедително да препоръчват тяхното използване, да съдействат и подпомагат организирането на

заниманията за двигателен тренинг и лечебна физкултура със стари хора в различните социални заведения.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия за човека; Двигателен тренинг (ДТ); Средства на ДТ; Основни методически правила за провеждане на ДТ; Форми и методика на ДТ; Методи и особености на методиката на ДТ при стари хора; Лечебна физкултура (ЛФК) при стари хора; Средства и методика на ЛФК при различни заболявания при стари хора; Организация на ДТ и ЛФК в група в заведения за социални услуги.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен по предварително зададени теми и отчитане на текущите оценки през семестъра.

ХИГИЕНА НА ДЕТСКО-ЮНОШЕСКАТА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

e-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация: Програмата е предназначена за студенти от специалност "Социални дейности". Дават се познания за възрастовите особености на подрастващите, за факторите на околната среда и тяхното взаимодействие, разглеждат се изискванията за създаване на оптимални условия за живот. Разглеждат се и отклоненията от нормалното морфо-функционално състояние в резултат на вредните въздействия на средата.

Отглеждането на здраво поколение е зависимо от условията на средата, спазването на хигиенните норми и материалната база, дневния режим, храненето, както и предпазването от заразни заболявания, травми и др. Получените знания по тази учебната дисциплина ще подпомогне бъдещите социални работници при работата им с деца и юноши.

Предмет на хигиената е здравия човек. Учебната дисциплина има за цел да осигури фундаментална подготовка за нормите и правилата, които осигуряват оптимални условия за живот, труд, бит, за профилактика на различни болести, особено инфекциозните.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет, цел и задачи; Възрастова периодизация; Морфологични и физиологични характеристики; Особенности на сърдечно-съдовата, дихателната и отделителна система, на двигателния апарат;

Хигиенни изисквания и осигуряване на двигателна активност и условия за почивка в ДЮВ; Организация на свободното време; Хранене; Структура и състав на семейното домакинство; Структура на заболяемостта; Хигиенни изисквания към ясли, детски градини и училища; Нови тенденции за изграждане на социални домове, дневни центрове и създаване на нов вид услуги и нови форми на подпомагане.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Практическите упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен и се провежда по предварително зададен конспект. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

ХИГИЕНА НА ЗРЯЛАТА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра: „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Пламен Димитров

e-mail: p.dimitrov@swu.bg,

Анотация: В курса по “Хигиена на зрялата възраст” се цели да се разшири специализиращата подготовка на студентите за социална работа с възрастни. Програмата включва запознаване както с морфологичните особености на зрялата възраст, така и с факторите на околната среда и тяхното взаимодействие, и условията на труд при различни специфични групи производства. Изучавайки закономерностите на това взаимодействие, се разглеждат и изискванията за създаване на оптимални условия за живот. Акцентира се и върху отклоненията от нормалното морфо-функционално състояние в резултат както на възрастовите особености, така и на вредните въздействия на средата. Студентите трябва да придобият фундаментални знания за ергономичните изисквания за труд и почивка, производствена среда и професионални опасности застрашаващи човешкия живот.

В обучението по учебната дисциплина се включва изучаване на анатомо-физиологичните особености на човека в различните възрастови периоди, хигиенни изисквания към материалната база за труд, почивка, начин на живот и основни професионални заболявания.

Съдържание на учебната дисциплина:Целта на курса е да насочи вниманието на студентите, бъдещи социални работници с възрастни и стари хора към проблемите и перспективите на този контингент в България, към груповото и общественото здраве, да подчертае голямото значение на социалните проблеми на здравето и морфо-функционалните особености на възрастните хора, да изследва мястото и ролята на

медико-социалните и социалните дейности с възрастни в промоцията на здравето и широката лична, и обществена профилактика.

Задачите на курса са:

- да се очертае предмета на хигиената на зрялата възраст, социалните, и профилактичните и цели; да се акцентира на динамиката в заболяемостта, като се очертае значението на заболяемостта и нейната структура, в причините за смъртността и инвалидизацията сред тази най-голяма група население;
- да направи съпричастни бъдещите социални работници към най-общите демографски и здравни проблеми, както и със общата заболяемост и нейната структура, с ясното съзнание, че тези въпроси, макар и косвено са свързани с дейността на бъдещите специалисти;
- да се предоставят знания за принципните морфо-функционални промени и съпътстващите ги увреждания, и последвалите от тях изменения;
- да допринесе за утвърждаването на здравословен начина на живот;

- да се анализират трудовите навици в този възрастов период с техните положителните и отрицателни страни, както и хигиенни изисквания към условията за труд и почивка, ергономия и ергономичност;
- да се предоставят знания за организация на свободното време – нужди, норми, хигиенни изисквания;
- да се очертаят промените настъпващи в храненето в зряла възраст и при различни условия на труд - нужди, норми, хигиенни изисквания;
- да се предоставят елементарни теоретични познания за най-честите случаи, изискващи оказване на първа помощ и да се окажат принципите за поведение при тези спешни състояния.

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс и в часовете за практически упражнения, се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в хигиенните изисквания към лицата от третата възраст, на неговите позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към хигиената на зрялата възраст като наука. Практическите упражнения се провеждат в съответните бази за практически обучение подпомагащи по целенасочено асимилиране на лекционния материал.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки и курсови работи под формата на мултимедийни презентации.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация

ХИГИЕНА НА ТРЕТАТА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 5.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Пламен Димитров

e-mail: p.dimitrov@swu.bg,

Анотация: В курсът по “Хигиена на третата възраст” се цели да се разшири специализиращата подготовка на студентите за социална работа с възрастни и стари хора. Програмата включва запознаване както с морфологичните особености на лицата от третата възраст, така и с факторите на околната среда и тяхното взаимодействие. Изучавайки закономерностите на това взаимодействие, се разглеждат и изискванията за създаване на оптимални условия за живот. Акцентира се и върху отклоненията от нормалното морфо-функционално състояние в резултат както на възрастовите особености, така и на вредните въздействия на средата. Студентите трябва да придобият фундаментални знания по ергономичните изисквания за труд и почивка, производствена среда и професионални опасности застрашаващи човешкия живот.

В обучението по учебната дисциплина се включва изучаване на анатомо-физиологичните особености на човека в съответния възрастов период, заболяванията свързани както с настъпващите морфо-функционални изменения, така и с условията, и начина на живот, на хигиенни изисквания към материалната база в специализираните институции, и в алтернативните социални услуги в общността за възрастни и стари хора.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е да насочи вниманието на студентите, бъдещи социални работници с възрастни и стари хора към проблемите и перспективите на този контингент в България, към груповото и общественото здраве, да подчертае голямото значение на социалните проблеми на здравето и морфо-функционалните особености на хората от третата възраст, да изследва мястото и ролята на медико-социалните и социалните дейности с възрастни в промоцията на здравето и широката лична, и обществена профилактика.

Задачите на курса са:

- да се очертае предмета на хигиената на третата възраст, социалните, и профилактичните и цели;
- да се акцентира на динамиката в заболяемостта, като се очертае значението на заболяемостта и нейната структура, в причините за смъртността и инвалидизацията сред тази не малка група население;
- да направи съпричастни бъдещите социални работници към най-общите демографски и здравни проблеми, както и с общата заболяемост, и нейната структура, с ясното съзнание, че тези въпроси, макар и косвено са свързани с дейността на бъдещите специалисти;
- да се предоставят знания за принципните морфо-функционални промени и съпътстващите ги увреждания, и последвалите от тях изменения;
- да допринесе за утвърждаването на здравословен начина на живот;
- да се анализират трудовите навици в този възрастов период с техните положителните и отрицателни страни, както и хигиенни изисквания към условията за труд и почивка, ергономия и ергономичност;
- да се предоставят знания за организация на свободното време – нужди, норми, хигиенни изисквания;
- да се очертаят промените настъпващи в храненето в третата възраст - нужди, норми, хигиенни изисквания;
- да се предоставят елементарни теоретични познания за най-честите случаи, изискващи оказване на първа помощ и да се окажат принципите за поведение при тези спешни състояния.

Технология на обучението и оценяване: В лекционния курс и в часовете за практически упражнения, се използва комплексен, общосистемен подход, с

анализиране на общото и частното в хигиенните изисквания към лицата от третата възраст, на неговите позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към хигиената на третата възраст като наука. Практическите упражнения се провеждат в съответните бази за практическо обучение подпомагащи по целенасочено асимилиране на лекционния материал.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от представени теоретични разработки и курсови работи под формата на мултимедийни презентации.

Учебният курс завършва с писмен изпит - тест, който включва 12 въпроса от предварително зададен конспект. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

ПЕДАГОГИКА И АБИЛИТАЦИЯ ЗА ДЕЦА

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Мая Чолакова

e-mail: maya_tcolakova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина “Педагогика и абилитация за деца с отклонения” е предназначена за студенти в бакалавърска степен на специалност „Социални дейности”. Програмата заимства концепти от различни научно-теоретични перспективи, като се стреми да ги разглежда във връзка с основната цел на едноименния лекционен курс, а именно: да допълни, систематизира и фокусира познанията на студентите върху обяснителните модели на уврежданията при децата, особеностите на специфични групи деца със специални образователни потребности (СОП) с акцент върху насоките за ранно въздействие, значението на ранната идентификация, диагностика и своевременното начало на интервенциите, съвременния образователен контекст за деца с ограничени възможности, както и ролята на социалния работник в тези процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в дисциплината; Обяснителни модели на увреждането; Класификация на децата с увреждания/специални образователни потребности; Основни понятия, използвани в лекционния курс; Принципно положения в абилитацията за деца; Деца с умствена изостаналост; Деца със сензорни нарушения; Деца с физически увреждания и здравословни проблеми; Деца с дълбоки и множество увреждания; Деца с аутизъм; Абилитация и ранна интервенция; Интегрирано и включващо обучение; Законодателство и нормативна уредба за обучение на деца със специални образователни потребности в Р България

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали. Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема. Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през

семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др. Текущият контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.

ПАЛИАТИВНИ ГРИЖИ

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

e-mail: ytzvetanova@swu.bg

Анотация: Преподаването по тази учебна дисциплина има за цел да даде на студентите пакет от знания и умения за естеството на проблемите и обгрижването на болните в терминалната фаза от процеса на боледуването, когато болният, близките и медицината се намират в състояние на безпомощност. С придобитите знания и умения по време на обучението студентите ще могат да осигуряват на болния грижи и подкрепа, които да допринесат за по-доброто качество на живот.

Целта на курса е усвояване на знания за общобиологичните и медикосоциалните аспекти на терминалните фази на различните заболявания и за съвременните клинични и психологични подходи към пациентите. Придобитите познания ще предоставят възможност на обучаващите се да придобият компетенции, необходими за осъществяването на професионална здравна, психологическа и консултативна помощ на терминално болните и техните семейства, съобразно съвременните стандарти за качество на медицинските грижи за лица в терминалната фаза на заболяването. Да формира у студентите практически умения и навици при общуването и обгрижването на такива пациенти и техните близки.

Очакваните учебни резултати се свеждат до формиране у студентите на хуманитарна нагласа за съпричастност консултиране и обгрижване на терминално болните, в съответствие с придобитите знания и умения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Цели, същност и обхват на палиативните грижи. Психологически, социални и духовни аспекти на умирането. Отношение към смъртта и умирането в основните религии: християнство, ислям, юдаизъм, будизъм. Понятие за качество на живот при терминално болните. Мултидисциплинарен подход при прилагането на палиативните грижи. Видове хоспис-системи и организация на хосписни грижи. Правен режим на хосписите у нас и в страните от ЕС. Психическа рехабилитация на терминално болни. Съобщаване на истината на терминално болните. Евтаназия и асистирано самоубийство. Специфика на палиативните грижи при терминално болни деца и техните семейства. Специфика на палиативните грижи в старческа възраст. Грижи за семействата на терминално болните. Психологични проблеми при персонала, работещ с терминално болни. Патофизиология и повлияване на болката.

Технология на обучението:

Лекции - посочените теми се преподават в зависимост от специфичният им характер като при всички се използва мултимедия и компютърна конфигурация.

Семинар - Разглеждат се посочените в плана теми, които са съобразени с поставените цели и задачи на курса и тяхното приложение в практически условия.

Основна форма за проверка и оценка на знанията на студентите е писменият изпит/тест.

Знанията и уменията на студентите се оценяват по шестобалната система.

Оценъчните процедури са: текущ контрол - той се осъществява по време на присъствието на лекциите и упражненията; изпит - обучението завършва с писмен изпит, в който могат да се включват тест, теоретични въпроси, практически задачи.

ТРУДОВА ЕКСПЕРТИЗА И ТРУДОУСТРОЙСТВО

ECTS кредити: 6.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Верка Лазарова

e-mail: v.lazarova@law.swu.bg

Анотация: Преподаването включва рехабилитацията на болни и инвалиди, проблемите на работоспособността и трудовата среда, трудово-експертната функция на лекаря – експерт, експертизата на инвалидността, рисковите фактори на работната среда и др. Целта на дисциплината е да посочи съвместните дейности на социални работници и лекарите-експерти при заболявания с временна и трайна нетрудоспособност, рехабилитацията и при изработването на проекти за фирмен анализ на работоспособността.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременно състояние на трудово-лекарската експертиза и трудоустрояването; Труд и здраве; Трудоспособност; Заболеваемост с временна трудоспособност; Заболеваемост с трайна нетрудоспособност, Документация при ТЛЕ; Стратегия на МЗ за рехабилитация на инвалидите.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видеоматериали.

Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли, групови дискусии, обсъждане на казуси, работа по случаи, проучване на литература по предварително зададена тема.

Изпитът е писмен с отчитане на текущите оценки през семестъра. Провежда се чрез тест или 8-10 въпроса, включващи основни понятия, механизми, схеми, описания и др.

Текущия контрол се осъществява чрез оценяване на разработени самостоятелно теоретични теми, разработване на самостоятелни казуси, участие в ролеви игри и 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя